

БИБЛИЈСКИ МИСИОНАРИ

јул, август, септембар 2015.

Садржај:

1. Бог као мисионар	5
2. Аврам – први мисионар	13
3. Необични мисионари	21
4. Јонино искуство	29
5. Мисионари у изгнанству	37
6. Јестира и Мардохеј	45
7. Исус – Учитељ мисионског рада	53
8. Мисија у различитим културама	61
9. Петар и незнабошци	69
10. Филип као мисионар	77
11. Павлово порекло и позив	85
12. Павлова мисија и порука	93
13. Да ли цео свет мора да чује?	101

Библијски мисионари

Аутор: Борг Шанц

Број: 3/2015.

Припрема:

Хришћанска адвентистичка црква, Одељење за суботну школу

www.subotnaskola.org

Одговара:

Игор Боснић, Београд, Радослава Грујића 4

Превод: Драгана Тодоран

Лектура: Томислав Стефановић

Издаје:

ТИП Препород, Београд

За издавача:

Драган Пејовски,

11000 Београд, Радослава Грујића 4

Табеле заласка Сунца припрема: мр Радомир Грујић

Штампа: Euro Dream, Нова Пазова, 2015.

Тираж: 1200

© [2015] Генерална конференција Хришћанске адвентистичке цркве*. Сва права придржана. Ниједно лице или установа не може да мења, преправља, прилагођава, преводи, репродукује или објављује ниједан део библијске поуке без претходног писменог одобрења Генералне конференције Хришћанске адвентистичке цркве*. Одељенске службе Генералне конференције Хришћанске адвентистичке цркве* су овлашћене да се побрину за превод библијске поуке, у складу са посебним смерницама. Ауторска права таквих превода и њихово објављивање и даље су у надлежности Генералне конференције. Изрази »Хришћанска адвентистичка«, »Адвентистичка« и лого са пламеном су регистроване ознаке Генералне конференције Хришћанске адвентистичке цркве* и не могу се користити без претходног одобрења Генералне конференције.

УВОД ВЕЛИКИ НАЛОГ

»И приступивши Исус рече им говорећи: Даде Ми се свака власт на Небу и на земљи. Идите, дакле, и научите све народе крстећи их ва име Оца и Сина и Светога Духа. Учећи их да све држе што сам вам запо-виједао; и ево Ја сам с вама у све дане до свршетка вијека.« (Матеј 28,18-20)

Овај текст веома је јасан. Исус, васкрсли Исус, Исус коме су се ученици поклонили (Матеј 28,17), у најранијим данима Цркве позива свој народ на мисионски рад: да ствара нове ученике у свим народима на свету.

Такође, није тешко запазити повезаност између ових речи упућених једанаестиорици ученика у Галилеји и речи изговорених годинама касније апостолу Јовану на острву Патмос: »И видјех другога анђела гдје лети посред неба, који имаше вјечно Јеванђеље да објави онима који живе на земљи, и сваком племену и језику и кољену и народу. И говораше великијем гласом: Бојте се Бога, и подајте Му славу, јер дође час суда Његова; и поклоните се Ономе који је створио небо и Земљу и море и изворе водене.« (Откривење 14,6.7; види: 8-12)

Могли бисмо рећи да је порука трију анђела из Откривења 14. поглавља Велики налог који можемо посматрати у оквиру последњих дана овоземаљске историје.

Бог је својој Цркви и свом народу наложио да пођу на рад и шире Јеванђеље по целом свету. На то смо позвани. Ширење истине о Исусу и свему што је учинио за нас (Јован 3,16), што сада чини за нас (Римљанима 8,34), и што ће учинити за нас у будућности (1. Солуњанима 4,16), заиста је наша мисија.

Реч мисија значи »бити послан или послати некога да изврши одређе-ни задатак«. Када је реч о Великом налогу, задатак се састоји од ширења Јеванђеља у целом свету.

У овом тромесечју посматраћемо мисију првенствено као Божје средство за ширење Јеванђеља међу онима који не познају Божју истину. Мисија је срж Божје активности у процесу откупљења људског рода. Зато ћемо проучавати остварење Божје вечне намере у животу појединаца споменутих у Библији, које је Он као мисионаре упутио изгубљенима.

Хришћанска мисија је Божја мисија, не наша. Она је потекла из Божјег срца. Темељи се на Божјој љубави. Остварује се Божјом вољом.

Да бисмо боље схватили посвећеност мисији и укљученост у њу, поука за ово тромесечје прати следећи образац историје спасења:

1. Бог је створио човека и жену, и дао им слободну вољу.

2. Први човек и жена злоупотребили су своју слободну вољу и исказали непослушност Богу, због чега су морали да напусте Едемски врт.

3. Бог није могао да их врати у Едемски врт применом силе.

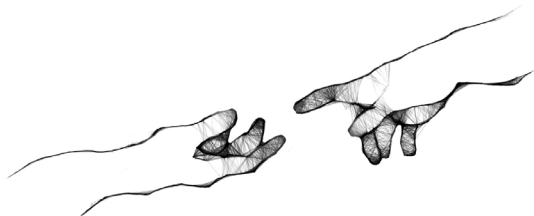
4. Бог је послао свог Сина да испуни мисионски задатак, да умре уместо људи и помири их са Њим.

5. Божја мисија представља упознавање свих људи са даром спасења и пружање могућности да приме откупљење.

У суштини, мисија представља упознавање целог света са Исусом, оним што је учинио за свакога од нас и што је обећао да ће учинити сада и у вечности. Укратко речено, ми који познајемо ова обећања позвани смо да друге упознамо са њима.

Борг Шанц радио је као професор на Универзитету Лома Линда. Са својом супругом Ирис служио је 14 година као мисионар у Африци и на Блиском истоку. Умро је у децембру 2014. године. Сарадник Стивен Вејн Томпсон, пре одласка у пензију, био је ректор на колеџу Њуболд у Енглеској (1984-1990), декан теолошког факултета и предавач на колеџу Авондејл у Аустралији (1991-2008).

БОГ КАО МИСИОНАР

Текстови за проучавање у току седмице: 1. Мојсијева 1,26-28; 2,15-17; 1. Јованова 2,16; Јован 3,14.15; 2. Коринћанима 5,21; Матеј 5,13.14

Текст за памћење: »Ево, дадох те за свједока народима, за вођу и заповједника народима.« (Исаија 55,4)

У нашем свету влада пометња. Разлог томе је наша грешна људска природа, односно чињеница да смо пала бића чија је природа у суштини зла. Међутим, без обзира на то колико волимо да размишљамо о себи као напредном људском роду, историја прошлог века није превише охрабрујућа. Сада још нисмо прешли ни четвртину пута у овом веку, а стање није ништа боље. Ако је прошлост гласник будућности, све што можемо да очекујемо јесу »крв, мука, сузе и зној«.

Међутим, није све изгубљено. Исус Христос је умро за наше грехе, и захваљујући Његовој смрти примили смо обећање о спасењу и обновљењу. »И видјех небо ново и Земљу нову; јер прво небо и прва Земља прођоше, и мора више нема.« (Откривење 21,1)

Нисмо остављени сами, нисмо напуштени у бескрајном пространству хладног и наизглед бездушног космоса да се сами боримо. Никада то не бисмо успели; силе које су се окренуле прогив нас много су снажније од нас. Зато је Бог, још пре него што је створио наш свет, начинио план спасења да учини за нас оно што сами не можемо.

БОГ ЈЕ СТВОРИО ЧОВЕКА И ЖЕНУ

Једно од питања које људи непрестано постављају јесте Одакле долазим? У прва два поглавља у Библији (заправо, у целој Библији) дат нам је одговор на, како многи сматрају, најважније човеково питање. Уосталом, само ако знамо одакле долазимо, можемо схватити ко смо, зашто постојимо, како треба да живимо и куда идемо..

Прочитајте 1. и 2. поглавље у 1. Мојсијевој, а нарочито обратите пажњу на следећи текст: 1,26-28. По чему се стварање људи у великој мери разликује од осталих дела стварања? По чему се људска бића истичу у односу према свему другом што је створено?

1. Човек и жена су од свих бића последњи створени. Пред собом су имали читав видљиви створени свет, који су могли да проучавају и брину о њему.

2. Божји начин стварања човека и жене разликовао се од начина стварања других бића. До тог тренутка Божја заповест је гласила: »Нека буде« (светлост, небески свод, вода, рибе, птице, животиње, итд.) Сада је заповест попримила облик саветовања: »Начинимо човјека...« Три лица божанства – Отац, Син и Свети Дух, саветовали су се у вези са тим. Иако ова два поглавља говоре о стварању Земље и свих бића на њој, нема сумње да се у средишту налази стварање људског рода.

3. Човек и жена створени су према Божјем обличју, што није било речено за друга створена бића. Текст не објашњава шта значи бити створен по Божјем обличју. Међутим, пошто су људи обдарени моралном способношћу какву друга створења немају (лептир је дивно створен, али се не бори са питањем добра и зла), бити створен према Божјем обличју сигурно значи да људска бића до одређеног степена одражавају морални карактер свог Створитеља.

4. Човеку и жени дата је власт да представљају Бога на Земљи и владају свим осталим створеним бићима. Ова улога обухватала је и одређену одговорност.

Људи се у Библији први пут појављују у првом поглављу, али не издвојено од Бога. Ми постојимо, али захваљујући заједници са Њим. Шта ова чињеница говори о томе да Бог треба да буде у средишту нашег живота и да нисмо »потпуни« без Њега? Види: Дела 17,28.

Део извештаја о стварању представља и упозорење које је Бог дао људима да не једу са »дрвета знања добра и зла«. (1. Мојсијева 2,9) Тако, од самог почетка, видимо да је људском роду подарен морални основ, који друга бића нису имала. Као што смо јуче рекли, способност моралног расуђивања је начин на који људи откривају Божје обличје.

Како текст у 1. Мојсијевој 2,15-17. говори о стварности постојања слободне воље дате људском роду?

Бог је могао да створи људска бића тако да она чине Његову вољу без учешћа своје воље и разума. На такав начин су створена остала дела стварања као што су светлост, Сунце, Месец и звезде. Она поштују Божју вољу без иједне могућности избора. Она испуњавају Божју вољу на основу природних закона који управљају њиховим деловањем.

Међутим, стварање човека и жене било је посебно. Бог их је створио за Себе. Бог је желео да сами изаберу, без присиле, да добровољно донесу одлуку да Га славе. У супротном људи не би могли да Га воле, зато што љубав, права љубав, мора бити слободно исказана.

Због таквог порекла које има, Бог штити и поштује човекову слободну вољу. Створитељ се не меша у најдубље, сталне изборе људи и жена. Погрешне одлуке доносе одређене последице, понекад страшне, али је у супротности са карактером нашег сувереног Господа да присили човека да Му се покори и буде Му послушан.

Начело човекове слободне воље има три важна садржаја:

Религија: свемоћни Бог не управља вољом и одлукама појединаца.

Етика: појединци су морално одговорни за своје поступке.

Наука: деловање тела и мозга није у потпуности одређено узроком и последицом. Физички закони укључени су у наше деловање, али слободна воља омогућава нам избор поступака, нарочито у погледу морала.

Какве моралне одлуке морате да донесете у следећих неколико часова, дана, седмица? Како можете бити сигурни да користите овај свеги дар на правилан начин? Размислите о последицама погрешне употребе овог дара.

»И жена видећи да је род на дрвету добар за јело и да га је милина гледати и да је дрво врло драго ради знања, узабра рода с њега и окуси, па даде и мужу својему, те и он окуси. Тада им се отворише очи, и видјеше да су голи; па сплетоше лишћа смокова и начинише себи прегаче.« (1. Мојсијева 3,6.7)

Окусити плод само по себи није био грех. Међутим, морамо да размотримо околности у којима се то догодило. Адам и Ева били су створења која су имала слободну вољу, која су створена по Божјем обличју. То је обухватало слободу, али и дужност, да живе у складу са Божјом вољом. Они су окусили плод, али не из крајње потребе, већ у складу са личним избором. Тим чином своје слободне воље Адам и Ева одбацили су Божја јасна и одређена упутства.

Ми, такође, лично за себе морамо донети одлуку да ли ћемо следити Бога и да ли ћемо ценити или одбацили Божју реч. Бог никога неће приморати да поверује у Његову реч. Никада нас неће присилити да Ми будемо послушни, Он не може да нас присили да Га волимо. Бог свима дозвољава да одаберу пут којим ће ићи. Међутим, на крају, морамо бити спремни да живимо са последицама личних одлука.

Тиме што су окусили плод, Адам и Ева заправо су рекли Богу да Он није савршени владар. Довели су у питање Његову власт. Својом непослушношћу донели су грех и смрт људском роду.

»И Господ Бог изагна га из врта едемскога да ради земљу, од које би узет; и изагнав човјека постави пред вратима едемским херувима с пламенијем мачем, који се вијаше и тамо и амо, да чува пут ка дрвету живота.« (1. Мојсијева 3,23.24)

Адам и Ева морали су да напусте врт. Ова одлука била је неопходна и донесена из милости. Господ није дозволио побуњеном људском роду да има приступ дрвету живота. Из брижне љубави удаљио је Адама и Еву од рода који би их чинио бесмртнима и тако овековечио трагично стање у које их је грех довео. (Замислите какав би вечни живот био у свету који је попут нашег, испуњен болом, патњом и злом.) Адам и Ева били су изагнани из дивног врта и упућени да обрађују мање пријатељски настројену земљу изван њега (1. Мојсијева 3,23.24).

Текст у 1. Јовановој 2,16. прочитајте у оквиру теме данашње поуке. Да ли ово на шта смо упозорени у тексту препознајемо у извештају о паду? На који начин морамо да се изборимо са овим истим искушењима у свом животу?

БОГ ПРВИ ПОКРЕЋЕ ПИТАЊЕ НАШЕГ СПАСЕЊА

У Библији је забележено да је после пада наших прародитеља, Бог први потражио њих, а не они Њега. Напротив, човек и жена покушали су да се сакрију, да не би били у Господњем присуству. То је заиста снажна слика палог људског рода: сакрили су се од Онога који их тражи, Јединог који може да их спасе. Адам и Ева су то учинили у Едемском врту, а ако се не предају деловању Светога Духа, људи и данас чине исту погрешку.

На срећу, Бог није одбацио наше прародитеље, нити данас одбацује нас. Од времена у коме је Бог први пут у Едемском врту Адаму и Еви упутио позив: »Гдје си?« (1. Мојсијева 3,9), све до данас, Он нас и даље позива. Бог је заправо први мисионар.

»У неупоредивом дару, свом Сину, Бог је цео свет окружио атмосфером благодати, која је исто толико стварна колико и ваздух који кружи око Земљине кугле. Сви који одлуче да удахну ову животодавну атмосферу, живеће и израсти у стас људи у Исусу Христу.« (Елен Вајт, *Пут Христу*, стр. 68. оригинал)

Наравно, највеће откривење Божјег мисионског деловања огледа се у теловљењу и служби Исуса Христа. Иако је Исус дошао на Земљу да би учинио многе подухвате – да уништи сотону, да открије прави Очев карактер, да покаже да су сотонине оптужбе лажне, да покаже да је Божји закон могуће одржати – главни разлог је био да умре на крсту уместо људског рода, да би нас спасао од коначне последице греха, од вечне смрти.

Шта следећи текстови уче о Исусовој смрти?

Јован 3,14.15. _____

Исаија 53,4-6. _____

2. Коринћанима 5,21. _____

»Јер Онога који не знадијаше гријеха нас ради учини гријехом.« То је било потребно да бисмо постали »правда Божија у Њему«. Ову идеју називамо великом разменом. Исус је узео на Себе грехе и патње нас грешника да бисмо ми, иако грешници, могли бити праведни пред Богом као Он.

МЕТАФОРИЧКЕ СЛИКЕ МИСИОНСКЕ СЛУЖБЕ

Мисија је Божја замисао којом жели да спасе изгубљени људски род. Божја спасоносна мисија надахнута је Његовом љубављу према свакоме од нас. Нема дубљег разлога од тог. Бог је послао Христа у мисију да би донео спасење читавом свету. Само у Јеванђељу по Јовану постоји више од четрдесет изјава о Исусовој мисији која обухвата цео свет (Види: Јован 3,17; 12,47). Као што је Отац послао Христа да спасе свет, тако Он шаље своје ученике упућујући им следеће речи: »Као што Отац посла Мене, и Ја шаљем вас.« (Јован 20,21)

Прочитајте текст у Јеванђељу по Матеју 5,13.14. Којим је двема метафорама приказана мисија?

Слике соли и светлости изражавају суштинску улогу хришћанског утицаја на људе. Со има унутрашње деловање, јер се сједињује са масом са којом долази у додир, док светлост има спољашње деловање, обасјавујући све што може да досегне. Израз земља у слици о соли односи се на људе међу којима хришћани треба да делују, а израз светлост свету односи се на људе, који су у тами и којима је потребна светлост.

Деца Израилјева била су подстицана да живе у складу са моралним начелима и здравственим начелима која им је Бог дао. Треба да буду светлост која осветљава и привлачи: »Видјело народима да будеш«. (Исаија 49,6) Њихово придржавање здравствених начела, напредак и поштовање Божјег дана од одмора, Суботе, и других заповести, указало би околним народима на Божја моћна дела стварања и откупљења. Посматрајући њихов напредак, народи би им се придружили и примили поуке о Богу.

У време своје овоземаљске службе, Исус је говорио и о соли као још једном начину сведочења. Својим утицајем, хришћани треба да обуздају поквареност у свету. Неверници се често држе даље од злих дела захваљујући моралној савести на коју хришћанство утиче. Хришћани не само да врше добар утицај на грешан свет својим присуством у њему, већ улазе међу друге људе да би им објавили хришћанску поруку спасења.

Било да делујете као со или светлост, колико сте ви и ваша црква добар сведок у свету који вас окружује? Да ли је ваша светлост пригушена? Да ли је со изгубила свој укус? Ако је тако, како можете научити да обновљење и промена започињу лично у вама?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Проучавали смо о неким видовима Божје мисионске природе. Мисија је дело Тројединог Бога. Мисија се највећим делом односи на Исуса Христа, чије је теловљење срж хришћанске вере и мисије. Исус је својим животом и смрћу поплучао пут спасења целом људском роду. Ми као Његови следбеници, Његови мисионари, морамо објавити људима Радосну вест о томе шта је Исус учинио за њих.

»Христова Црква на Земљи организована је управо у мисионске сврхе, и Господ жели да сви њени припадници пронађу начин и средства помоћу којих ће сви, велики и мали, богати и сиромашни, моћи да чују вест истине. Сви нису позвани да лично раде у страним пољима; али својим молитвама и својим прилозима сви могу да потпомогну тај мисионски подухват.« (Елен Вајт, *Testimonies for the Church*, 6. свеска, стр. 29)

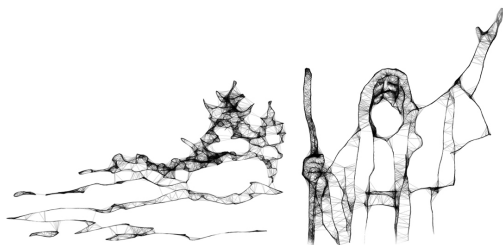
ЗА РАЗГОВОР:

1. Размишљајте о питању порекла. Зашто је порекло важно? Како нам одговарајуће схватање порекла помаже да боље схватимо ко смо и шта је сврха нашег постојања?

2. Како нам следећи навод помаже да схватимо постојање слободне воље, љубави и зла у нашем свету? »Ако Бог жели да створи бића која умеју да воле (по узору на своју савршену Љубав), онда мора да створи слободна бића која својим одлукама могу да проузрокују патњу и зло у свету. Божја једина могућност поред стварања слободних бића која могу да изаберу дела супротна љубави је да потпуно одустане од стварања бића која имају способност да воле.« (Роберт Ј. Спицер, *New Proofs for the Existence of God: Contributions of Contemporary Physics and Philosophy*, Kindle Edition [Eerdmans Publishing Co., 2010], стр. 233)

3. Исус је умро скоро пре две хиљаде година у малом народу у Римском царству. Ипак, овај догађај има вечни значај за свако људско биће. Каква одговорност лежи на нама који знамо за овај догађај и шта он представља? Како ће на другачији начин сазнати о томе ако им они који су са тим упознати ништа не кажу?

АВРАМ – ПРВИ МИСИОНАР

Текстови за проучавање у току седмице: 1. Мојсијева 12,1-3; 14,8-24; Јеврејима 11,8-19; Галатима 3,6; 1. Мојсијева 12,6.7; 18,18.19.

Текст за памћење: »Као што Авраам вјерово Богу, и прими му се у правду. Познајте, дакле, да су они синови Авраамови који су од вјере. А Писмо видјевши унапредак да Бог вјером незнабошце правда, напријед објави Аврааму: У теби ће се благословити сви незнабошци.« (Галатима 3,6-8)

Није случајно што се три главне светске вере понекад називају »Авраамове вере«. Разлог је у томе што њихови корени на одређени начин потичу од овог великог Божјег човека.

Авраму се дивимо као примеру праве верности. У поуци за ову седмицу проучаваћемо његову верност из другачијег угла. Односно, пратићемо га као мисионара, као некога кога је Бог позвао да оде у другу земљу и сведочи људима о правом Богу, Створитељу и Откупитељу.

Бог је дао Авраму и његовој породици после његове смрти (види: Галатима 3,29) троструку сврху: 1) да приме и чувају божанске истине о Божјем царству, које су људи у ранијој историји човечанства заборавили; 2) да буду канал преко кога ће Откупитељ ступити у овоземаљску историју; и 3) да као верне Божје слуге буду видело народима, видело онима који желе да упознају Господа.

ПОЗИВ УПУЋЕН АВРАМУ

»И рече Господ Авраму: Иди из земље своје и од рода својега и из дома оца својега у земљу коју ћу ти Ја показати. И учинићу од тебе велик народ, и благословићу те, и име твоје прославићу, и ти ћеш бити благослов. Благословићу оне који тебе узблагосиљају, и проклећу оне који тебе успроклињу; и у теби ће бити благословена сва племена на Земљи.« (1. Мојсијева 12,1-3)

Аврам – чије име значи »Узвишени отац« и чије је име промењено у Авраам, »Отац многим народима« – одрастао је у Уру, данашњем Ираку. Бог га је позвао да се одвоји од њему познатог друштвеног и духовног оквира и пође у непознату земљу, у којој је Бог спровео стогодишње духовно обновљење, претварајући га у »оца вере«. Усред личних и породичних борби, Аврам је постао прототип мисионара и поштовани вођа који је сведочио о својој вери у Бога.

Прочитајте текст у 1. Мојсијевој 12,1-3. Која се начела из овог текста могу применити на наше одређене прилике; односно, шта је Аврам искусио што и ми можемо да искусимо на сличан начин? Види: Јеврејима 11,8-10?

Патријарх је био позван да своју прошлост остави иза себе, да искорачи у вери, да поверује у невероватна обећања, да учини оно што је Бог тражио од њега. Сви народи на земљи били су благословени, што је резултат његове верности.

Многи од нас су на проби, као што је био Аврам. Наравно, можда нећемо чути Божји глас који нам се непосредно обраћа. Међутим, Он нам упућује позив учењима своје Речи и догађајима вођеним Његовим провиђењем. Од нас ће се можда тражити да напустимо каријеру која обећава богатство и част; можда ћемо морати да ступимо на стазу самоодрицања, невоља и жртве. Ако примимо позив, како да га одбацимо?

Јевреји следећи текст из 1. Мојсијевој читају на следећи начин: »И рече Бог Авраму: Иди због себе из своје земље...« Речено му је било да иде »због себе«. Како би требало да схватимо значење ових речи, и како их можемо применити на себе?

АВРАМОВО СВЕДОЧЕЊЕ ЦАРЕВИМА

Лот је био Аврамов рођак. Пратио га је на неким од његових путовања. Његов избор плодне јорданске долине довео га је у додир са исквареним људима из Содома (1. Мојсијева 13,1-13). Прво је Аврам морао да му притекне у помоћ и избави га (1. Мојсијева 14,11-16), а касније два анђела (1. Мојсијева 19).

Када је Аврам чуо да је његов рођак Лот у невољи, одлучио је да му помогне. Том приликом Аврам је предводио војску која је бројала више од три стотине људи из његовог домаћинства. Иако су бројни цареви учествовали у бици за Содом, Аврам је изашао као победник.

Прочитајте текст у 1. Мојсијевој 14,8-24. Како Аврамови поступци говоре о његовом карактеру, његовој вери и његовом Богу?

Аврам је царевима које је поразио открио Божју силу. Чак и у току борбе за Лотово ослобођење, »отац вере« није заборавио божански позив да буде благослов народима.

»Следбеник Господњи не само да је учинио велику услугу земљи у којој је живео, већ се показао и као храбар ратник. Видело се да праведност не значи кукавичлук и да је Аврама његова религија оспособила да буде неустрашив у одбрани правде и права потлачених. Његово јуначко дело осигурало му је велики утицај међу околним племенима. Приликом повратка, у сусрет му је изашао содомски владар са својом пратњом да поздрави победника. Понудио му је да задржи сав плен, а да врати само заробљенике. Према ратном праву, плен је заиста припадао победнику, али је Аврам кренуо у поход без жеље за добитком, па је одбио да искористи положај несрећника, тражећи да се једино његовим савезницима осигура део на који су имали право.« (Елен Вајт, *Стварање, патријарси и пророци*, стр. 135. оригинал)

Размислите о својим поступцима према другима. Какво сведочанство ти поступци дају другима о вашој вери?

ПРИМЕР ВЕРЕ

Иако није био савршен, Аврам је био Божји човек. У Библији, чак и у Новом завету, спомиње се као пример верности и чињенице шта значи бити спасен вером (види: 1. Мојсијева 15,6; Галатима 3,6).

Прочитајте текст у Јеврејима посланици 11,8-19. Шта текст говори о Авраму и његовој вери која је важна за све који желе да буду мисионари у одређеном пољу за рад?

Господ је желео да употреби Аврама, али прво што је морао да учини јесте да му наложи да остави своју прошлост за собом. Овде је дата очигледна поука свима нама, нарочито онима чија прошлост није у складу са Божјом вољом и Његовим законом, групи у коју заправо сви спадамо.

Задивљујућа је, такође, чињеница да је Аврам напустио своју земљу »не знајући куда иде«. (Јеврејима 11,8) Иако већина мисионара зна куда су се упутили, барем у смислу географског положаја, са друге стране, када свако од нас учини велики корак у вери и потпуно преда своје срце Богу, заиста не знамо (бар у догледно време) куда ће нас пут одвести (мада смо на дуге стазе ипак потпуно сигурни). Да знамо, онда нам не би требало толико вере. Управо зато што не знамо све, треба да будемо спремни да живимо вером.

Још једна кључна порука у овом тексту потиче из чињенице да је Аврам чекао »Град који има темеље, којему је Зидар и Творац Бог«. (Јеврејима 11,10) Аврам је у свом уму одржавао велику слику; знао је да ће без обзира са каквим се невољама и борбама суочи, крајњи исход бити вредан тога.

Такође, знао је да није само странац у »Обећаној земљи«, већ да је један од многих »гостију и дошљака на Земљи«. (Јеврејима 11,13). Овај свет и наш живот у овом свету, ма колико драгоцени у нашим очима (све су што сада имамо), ни у најмањој мери не заокружују целокупну причу.

И, наравно, највећи пример вере у Старом завету јесте Аврамова спремност да по Божјој заповести жртвује свога сина на гори Морији?

На који начин сте искусили шта значи искорачити у вери? Са каквим потешкоћама сте се суочили? Какве радости сте доживели? С обзиром на знање које сте до сада стекли, да ли сте нешто могли другачије да учините?

АВРАМ КАО ПУТНИК

Проучавањем Аврамовог живота откривамо да се на свом путу вере суочио са тешким борбама, сумњом и неверовањем у Божју силу. Аврамови преци били су идолопоклоници (Исус Навин 24,2) и можда је ово порекло разлог зашто у сваком тренутку није имао пуно поверење у Божју силу. Два пута је испољио кукавичлук и рекао Сари да искаже непотпуну истину (1. Мојсијева 12,11-13; 20,2). Смејао се (1. Мојсијева 17,17) када му је било речено да ће добити сина са Саром. Упркос таквим недостацима, Господ га је ипак употребио, зато што је Аврам желео да служи Богу; и тада је Господ могао да обликује његов карактер.

Једно од средстава којима је Бог обликовао Аврама у реформатора и мисионара била су његова многобројна путовања. На путовањима се стиче одређено образовање. Она особи отварају нове видике и могућности за промену. Ходочашћа у Јерусалим била су важна и захтевала су потпуну посвећеност израиљског народа. Промене које су ходочасници доживљавали, док су пешачећи преваљивали велике раздаљине, спавали у различитим местима, хранили се другачијом храном, наилазили на другачију климу, упознавали друге људе, јачале су њихову веру, јер су постајали свесни своје рањивости. Њихово прослављање Бога, приношење жртава и давање дарова, света игра и рецитоване псалама, помогло је Божјем народу да утврди свој идентитет и обичаје.

На свом путовању од свог родног места Ура до Хеврона места свог починка, Аврам је посетио најмање 15 различитих области. Многи важни тренуци у његовом животу, који су се тицали промене и мисионског рада, били су повезани са његовим путовањима.

Какве духовне поуке је Аврам доживео у следећим местима?

Морешка равница око Сихема (1. Мојсијева 12,6.7) _____

Хеврон (1. Мојсијева 13,18-14,20) _____

Мамрија (1. Мојсијева 18,1.20-33) _____

Гора Морија (1. Мојсијева 22,1-14) _____

АВРАМ: МИСИОНАР У СВОМ ДОМУ

»Кад ће од Аврама постати велик и силан народ, и у њему ће се благословити сви народи на Земљи? Јер знам да ће заповједити синовима својима и дому својему након себе да се држе путова Господњих и да чине што је право и добро, да би Господ навршио на Авраму што му је обећао.« (1. Мојсијева 18,18.19) Какве важне поуке о верности и служењу Богу налазимо у овим текстовима?

»Бог је позвао Аврама да буде учитељ Његове речи, Он га је изабрао да буде отац великог народа, зато што је знао да ће Аврам своју децу и своје укућане научити начелима Божјег закона. Оно што је давало силу Аврамовом поучавању био је утицај његовог личног живота. Његово велико домаћинство имало је више од хиљаду душа, многи од њих били су главе породице, а било је доста обраћеника из незнабоштва.« (Елен Вајт, *Васпитање*, стр. 187. оригинал)

Мисионски рад биће успешнији када је подржан породичним животом, који је у складу са Божјим намерама. Према библијској и црквеној историји, ране хришћанске цркве биле су углавном породични домови. Један од разлога Аврамовог избора је у томе што је Бог видео његову способност да усмери своју децу и своје домаћинство на Господњи пут. Божја намера за породицу је да врши мисионски рад тиме што ће »чинити правду и суд«. (Приче 21,3)

Који примери показују да је Аврамова породица била верна Господу? Види: Јеврејима 11,11.20.

Наравно, у Библији такође можемо пронаћи примере побожних људи чије породице нису следиле Господњи пут. Ипак, порука текста наведеног на почетку данашње поуке је јасна: Аврамова вера и пример били су довољно снажни да су чланови његовог домаћинства научили »да се држе путова Господњих«. (1. Мојсијева 18,19)

Шта значи израз »држати се путова Господњих«? Како ми можемо »да се држимо путова Господњих«?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

»Бог је позвао Аврама, благословио га и прославио. Његова верност била је као светлост становницима свих земаља у којима је боравио. Аврам се није отуђивао од људи око себе. Одржавао је пријатељске односе с владарима околних народа, а неки од њих су му указивали велико поштовање. Својим поштењем и несебичношћу, срчаношћу и добротом пружао им је праву представу о Божјем карактеру. У Месопотамији, у Ханану, у Египту, чак и међу становницима Содоме, Бог небески откривао се преко овог свог представника.« (Елен Вајт, *Стварање, патријарси и пророци*, стр. 368. оригинал)

ЗА РАЗГОВОР:

1. Извештај о Авраму и Исаку на гори Морији хиљадама година збуњује и одушевљава верне, док с друге стране изазива презир и подсмех међу онима који тај догађај посматрају као чин окрутности и варварства. Прочитајте поново извештај у 1. Мојсијевој 22. поглављу. Какве значајне поуке можемо извући из тог текста? Чему нас учи о крсту и страшној цени греха? Шта према овом тексту обухвата предузимање корака вере? Зашто је многим тешко да схвате овај извештај?

2. Прочитајте текст у 1. Мојсијевој 12,11-13; 20,2. Читамо два извештаја у којима је Аврам, Божји човек, показао недостатак вере. Шта можемо научити из ових догађаја?

3. Један од најпознатијих текстова у Библији налази се у 1. Мојсијевој 15,6. Шта је у њему забележено? У ком оквиру је дат? Како је овај текст употребљен у Новом завету? (Види: Римљанима 4,3; Галатима 3,6; Јаков 2,23) Чему нас учи о вери, делима и спасењу?

4. Којих великих вођа, чланови породице, нису следили »путеве Господње«? Шта можемо научити из њиховог искуства? Како она могу помоћи људима који се труде да помогну члановима своје породице да буду верни?

МОЈИ ЗАКЉУЧЦИ И ОДЛУКЕ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

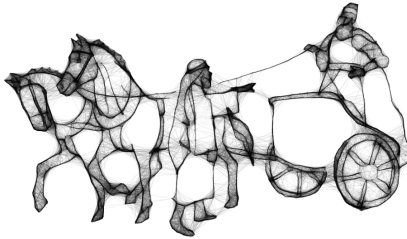
.....

.....

.....

.....

НЕОБИЧНИ МИСИОНАРИ

Текстови за проучавање у току седмице: 2. О царевима 5; Марко 1,40-45; 2. О царевима 2,1-15; Јован 15,5; Римљанима 6,4-11; Римљанима 6,1.

Текст за памћење: »И многи бијаху губави у Израиљу за пророка Јелисија; и ниједан се од њих не очисти до Немана Сиријанина.« (Лука 4,27)

Књиге о царевима, покривајући раздобље израиљских цара од 970. до 560. године пре нове ере, бележе узбудљиве и драматичне догађаје и далекосежне политичке преврате који су погађали Божји народ. У ове извештаје уткана су и искуства Илије и Јелисија, храбрих Божјих пророка, која закупају машту и деце и одраслих у свим временима.

Такође, занимљиве су сличности између Јелисије и Исусове службе. У време њихове службе мртви су устајали, губави оздрављали, гладни су бивали нахрањени малом количином хране.

Поука за ову седмицу бави се једним од ових чуда: излечењем Немана, богатог, моћног и веома охолог идолопоклоника, који је у својој великој потреби искусио силу живог Бога захваљујући сведочењу веома необичног мисионара.

Међу многим духовним истинама које можемо пронаћи у овом извештају, уочићемо и пример међукултуралног сведочења усред међународне напетости и супарништва. Такође, у овом извештају можемо видети како делује план спасења.

ИМАО ЈЕ СВЕ... АЛИ

»И бјеше Неман војвода цара сирскога човјек велик у господара својега и у части, јер преко њега сачува Господ Сирију; али тај велики јунак бјеше губав.« (2. О царевима 5,1)

Овај стих садржи чак четири описа или титуле захваљујући којима се Неман нашао у самом врху сиријског друштва. Вршио је велик утицај на цара Арама, био је високо поштован, био је царева десна рука како у верским, тако и у војним питањима (18. стих). Био је, такође, изузетно богат (5. стих).

Међутим, у 1. стиху забележено је једно велико »али«. Сва Неманова моћ, част и храброст избледели су пред најстрашнијом болешћу тог времена, губом. То је управо оно што је овај сиромашан човек заправо имао, једно велико »али« које је бацало мрачну сенку на све што је постигао. Међутим, ова болест довела га је у додир са Божјим пророком. Захваљујући том сусрету поверовао је у правог Бога.

Прочитајте текст у Јеванђељу по Марку 1,40-45; Луки 8,41-56; Марку 2,1-12. Поред очигледне чињенице да је Исус овде учинио чудесна дела исцељења, шта је још заједничко овим извештајима? Шта је све ове људе довело Исусу?

Животне потешкоће, несреће и промене могу подстаћи људе да буду отворенији за духовне истине и крену у потрагу за Богом. Физичке, психичке, политичке или друге недаће могу окренути људе ка божанској стварности. Лични губици, велике несреће и ратови који погађају цео народ покрећу људе да потраже Онога који има већу моћ од њих. Црква је одавно постала свесна да се душе у већој мери приволевају Христу у областима у којима су људи погођени личном или заједничком патњом.

У једном тренутку изгледало је да Неман има све; у другом био је сломљен човек без имало наде. Да ли су наша искуства слична његовом с обзиром да и ми доживљавамо и добре и рђаве ствари у животу? На који начин нас ова различита искуства могу приближити Богу?

НЕОБИЧАН СВЕДОК

Прочитајте текст у 2. О царевима 5,1-7. Који догађај је овде описан? Зашто је Сиријац уопште саслушао речи једне младе заробљенице? Какву скривену поруку овде налазимо?

У Библији нису забележене појединости о томе како се ова девојчица понашала у Немановом дому, али очигледно је да је привукла пажњу породице са којом је живела. Размислите о следећем: на реч младе заробљенице у своме дому, богат и моћан војсковођа одлази цару, преноси му њене речи и добија дозволу да пође на пут. Што је још невероватније, он спрема дарове за пророка. Као да се у позадини догађало нешто више од онога што је јасно речено у тексту. Ипак, Божје оруђе којим је проширио знање о себи у владајућим сиријским круговима била је неименована јеврејска девојчица, заробљеница, која је била окрутно одвојена од свог дома у време похода сиријске војске. Уместо да размишља о окрутности и бесмислу тог догађаја, о животу као слушкиње, она је поделила непоколебљиву веру у Божју силу која је могла да промени нечији живот, која је деловала преко Јелисија у Самарији (2. О царевима 5,3). Попут Данила и његових пријатеља, она је у својој невољи прославила Бога, у свом заточеништву искористила је прилику да говори о својој вери. Према речима Елен Вајт, »понашање ове мале заробљенице, и начин којим је живела у овом незнабожачком дому, снажно сведоче о успешности раног домаћег васпитања«. (Елен Вајт, *Историја пророка и царева*, стр. 245. оригинал)

Како овај догађај говори о томе колико наша вера, начин живота и дела могу друге привући к нама и истинама које су нам поверене?

У овом извештају, такође, је занимљива реакција израиљског цара у тренутку када је примио писмо. *Да ли сам ја Бог? Могу ли ја излечити губу?* Његове речи откривају колико је ова болест била страшна и да је само чудом могла бити излечена. Писмо је указивало да се од цара очекује да се постара за исцељење. Он је знао да то није у његовој моћи, и зато је мислио да је у питању варка којом Сиријац жели да изазове сукоб.

ПРОРОК ЈЕЛИСИЈЕ

Служба пророка Јелисија у 9. веку пре нове ере трајала је више од педесет година. Састојала се углавном од рада у пророчкој школи и великим делом била је јавна. Обухватала је чињење знака и чудеса и у личном и у општем животу у израиљском народу. Јелисије је био пророк чије су савете и помоћ тражили и цареви и обични људи.

Прочитајте текст у 2. О царевима 2,1-15. Како овај текст говори о Јелисијевом позиву и служби?

Нема сумње да је Бог позвао Јелисија у службу. Невероватна искуства која је стекао сигурно су му то потврдила. Што је још важније, његова молба да прими »два дијела« духа открила је његову свест о томе да му је за задатак на који је био позван била потребна божанска сила, јер је сам био беспомоћан. Тако је, још у оно време, овај Божји човек схватио оно што је Исус рекао много векова касније: »Ја сам Чокот а ви лозе: и који буде у Мени и Ја у њему он ће родити многи род; јер без Мене не можете чинити ништа.« (Јован 15,5) Ово је поука коју сви морамо да усвојимо без обзира на положај који имамо у Божјем делу.

Као што можемо видети из извештаја о позивању Јелисија, ова сила му је заиста била дарована. Јелисије је показао да потпуно схвата своју улогу и позив који му је упућен када је поручио цару: нека Неман »позна да има пророк у Израиљу«. (2. О царевима 5,8)

Такође, био је занимљив приказ када се овај војни заповедник са својом свитом појавио у свој својој раскоши на вратима Јелисијевог дома, који је вероватно био мали и скроман за разлику од раскоши у којој је Неман уживао. Међутим, Јелисије се није уплашио Немана и његове пратње. У ствари, Јелисије није чак ни изашао у сусрет моћном посетиоцу; само је послао свог гласника да овом војном заповеднику пренесе поруку! Једина награда за његов дугачак пут из Дамаска било је једноставно упутство да оде на реку Јордан и окупа се у њој! Међутим, дато му је било и обећање: »И очистићеш се.« (2. О царевима 5,10)

Нема сумње да је понос овог важног и утицајног човека био повређен. Можда је то и био Јелисијев циљ.

НЕМАНОВО ИЗЛЕЧЕЊЕ

Прочитајте текст у 2. О царевима 5,11-14. Како нас овај извештај учи о поукама које је Неман морао да прими? Које од тих поука можемо применити у свом животу?

Да је пророк Јелисије лично изашао у сусрет овом истакнутом госту и извршио обреде уобичајене у паганској религији, Неман не би оклевао. Међутим, увредиле су га две појединости у начину на који је примљен. Не само да пророк није изашао из свог дома да се лично сусретне са њим, већ му је наложио да оде на реку Јордан, јер је на том месту његова болест требало да буде исцељена.

Што се тиче протокола, Неман је био у праву. Јелисије је требало да изађе из свог дома и поздрави га. Такође, реке у Дамаску биле су неупоредиво чистије од мутне воде у Јордану. Међутим, Бог је преко Јелисија послао Немана на реку Јордан, реку која се налазила у Израиљу. Читав процес излечења био је осмишљен да покаже, као прво, да је у Израиљу постојао пророк правога Бога и, као друго, да је Бог био спреман да награди веру и покорност.

Неманова пратња уверила га је да се покори новом, божанском »Заповеднику« и да покуша да учини оно што му је речено. Неману је сигурно било тешко да потисне свој понос и послуша заробљеницу, пророка из стране земље који му је указао мало поштовања, и, коначно, своје слуге. Очајнички му је било потребно излечење.

»И тако сиђе, и зарони у Јордан седам пута по ријечи човјека Божијега, и тијело његово поста као у малог дјетета, и очисти се.« (2. О царевима 5,14)

Вера и покорност били су основни захтеви неопходни за Неманово излечење. Чим је победио свој понос и покорио се Божјој вољи купајући се седам пута у мутном Јордану, био је излечен.

Прочитајте текст у Римљанима посланици 6,4-11. Како Неманово искуство одражава начела дата у овим стиховима? На који начин сте искусили стварност »новог живота« у Христу?

»Ево сад видим да нема Бога нигде на земљи до у Израиљу. Него узми дар од слуге својега.« (2. О царевима 5,15) На који начин ове речи откривају искуство спасења? Види: Откривење 14,12; 1. Јованова 5,2.3; Римљанима 6,1.

Неману би било лакше да се после излечења са Јордана одмах вратио у Дамаск. Међутим, као израз захвалности, он се са својим пратиоцима вратио до пророковог дома. Овога пута сусрели су се са Јелисијем. Признање да је израиљски Бог суверени владар главна је тема у Библији. Ове речи које је изговорио један незнабожац представљају једно од најзвештенијих откривења у Старом завету. Неманово обраћење јасно је указало да је његово ново искуство било повезано са израиљским Богом. Пророк је био Израиљац, река је сматрана веома важном у Израиљу, број седам је јасно указивао на Бога Створитеља.

У Немановом искуству видимо пример деловања праве вере: Неман је примио нешто што никада не би могао сам да заслужи. Јелисијево одбијање дарова (2. О царевима 5,16) показало је да се спасење не може заслужити нити купити, већ да га у потпуности примамо Божјом милошћу. Сличан је Аврамов пример када је одбио награду паганских царева, којима је помогао, образложивши тај поступак следећим речима: »Да не речеш: Ја сам обогатио Аврама.« (1. Мојсијева 14,23) Јелисије је знао да би прихватање дара умањило значај поуке коју је Неман требало да усвоји. Излечење је било Божје дело и искључиво чин милости. Међутим, у исто време, Неманова спремност да нешто дарује Јелисију због онога што је учинио за њега представља одговор вере, одговор који је проистекао из захвалности за оно што је примио.

»Ово никада немојмо заборавити: ако прихватимо Христа као Откупитеља, морамо Га прихватити и као Владара. Не можемо имати потпуно поверење у Христа као свог Спаситеља, док Га не признамо за свог Цара и не покажемо послушност Његовим заповестима. Тако показујемо своју верност Богу. Тада ће наша вера бити чврста и делотворна, вера која кроз љубав ради.« (Елен Вајт, *Faith and Works*, стр. 16)

Ако би неко посматрао ваш живот, шта би запазио што открива вашу љубав према Богу због онога што је Он учинио за вас у Христу?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

»Много столећа после Немановог повратка у његов сиријски дом, излеченог тела и обраћеног духа, Спаситељ спомиње и хвали његову веру и узима је за поуку свима који тврде да служе Богу. 'Многи бежаху губави у Израиљу за пророка Јелисија; и ниједан се од њих не очисти осим Немана Сиријанина', казао је Спаситељ (Лука 4,27). Бог је заобишао многе губаве у Израиљу, јер су својим неверовањем затворили себи врата добра. Пагански племић, који је био поштен у ономе што је сматрао добрим, који је осећао да му је неопходна помоћ, био је у Божјим очима достојнији благослова од напаћених Израиљаца, који су одбацили и презрели предности које им је Бог дао. Бог ради за оне који цене Његове благослове и прихватају светлост која им је дата с Неба.« (Елен Вајт, *Историја пророка и царева*, стр. 252.253. оригинал)

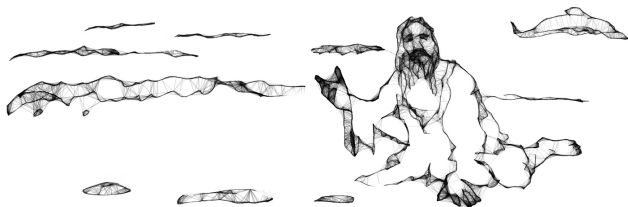
ЗА РАЗГОВОР:

1. Годинама се воде расправе о томе шта се догодило после Немановог излечења. У 2. о царевима 5,17-19. Неман даје силно признање вере следећим речима: »Јер слуга твој неће више приносити жртава паљеница ни других жртава другим боговима, него Господу.« (17. стих) Међутим, у даљем тексту он каже: »А Господ нека опрости ово служи твојему: Кад господар мој уђе у дом Римонов да се поклони ондје, па се прихвати за моју руку, да се и ја поклоним у дому Римонову, нека опрости Господ служи твојему, кад се тако поклоним у дому Римонову.« (18. стих) На шта указује Јелисијев одговор? До које мере хришћански мисионари треба да покажу стрпљење и разумевање новим обраћеним верницима, нарочито када потичу из различитих верских и културолошких средина?

2. Колико брзо новообраћени треба да се прилагоде новим обичајима? »Удовица из Сарепте и Неман из Сирије живели су потпуно по светлости коју су примили: зато су били проглашени праведнијима од припадника Божјег изабраног народа који су отпали од Њега и жртвовали начела ради удобности и световне части.« (Елен Вајт, *Апостолска црква – Христовим трагом*, стр. 416. оригинал)

3. Неман је вером примио излечење и спасење, коју је показао својим делима. Разговарајте о односу вере и дела. Зашто је важно да схватимо кључне, па, ипак, различите улоге које вера и дела имају у искуству спасења?

ЈОНИНО ИСКУСТВО

Текстови за проучавање у току седмице: Јона 1-4; 2. О царевима 14,25; Исаија 56,7; Исаија 44,8; Матеј 12,40; Откривење 14,6-12.

Текст за памћење: »Заиста видим да Бог не гледа ко је ко; него је у сваком народу онај који Га се боји и твори правду мио Њему.« (Дела 10,34.35)

Јонино искуство је извештај о јеврејском пророку који је деловао изван свога подручја удобности. Живео је у време владавине цара Јеровоама ИИ, око 750. године пре нове ере (2. О царевима 14,25), и једини је старозаветни пророк за кога знамо да је био позван да буде мисионар у некој другој земљи. Истина да Створитељ целог људског рода није имао намеру да ограничи спасење само на свој изабрани народ стално се понавља у Старом завету, нарочито у Књизи пророка Исаије и Псалмима, иако општеприхваћена учења израиљског народа у Јонино време нису указивала да су и незнабошци део Божјег плана спасења. Чак и у новозаветно време верницима је било тешко да прихвате ту поуку.

У четири поглавља у Књизи пророка Јоне верно су забележене и позитивне и негативне стране Јониног искуства, када је као мисионар невољно пошао у страну земљу. Овде је приказан унутрашњи, људски одговор на Божји позив, као и велика потреба за мисионским радом у страниој земљи. Неколико смерница исказаних у књизи упућено је мисионарима који раде у страниој земљи и различитим културама. Оне, такође, указују на решење неких питања и проблема са којима се у данашње време суочавају мисионари.

НЕСАВРШЕНИ ПРОРОК

Прочитајте текст у 2. О царевима 14,25. Шта ови стихови говоре о Јони? На који начин је представљен?

Изван Књиге о Јони, пророк се спомиње у једном старозаветном тексту у 2. О царевима 14,25. као онај који је предвидео да ће Израил повратити своје међе које су Сиријци одузели.

Јона је био рођен у Гат Хеферу, граду на северу Израиља, само неколико километара удаљеном од Назарета. То значи да су и Исус и Јона били пророци из Галилеје, који су своју службу обављали у размаку од 750 година.

Прочитајте текст у Књизи о Јони 1,1-3.9.12; 3,3-10; 2,1-9. Какву слику добијамо о њему на основу ових стихова?

У књизи је представљена необична мешавина Јонине снаге и слабости: с једне стране био је самовољан и бунтован, а са друге поучљив и послушан. Био је веран Богу, одважан и посвећен молитви, али је истовремено био ускогруд, себичан и осветољубив. Иако је Јона у 2. О царевима описан као слуга Господњи, у књизи која носи име по њему одаје утисак тужне и трагичне личности. Захваљујући целовитости и поузданости Библије, он је описан на тако искрен начин. Људи би били склони да прикрију мање прихватљиве особине библијских јунака. Али под надахнућем Светог Духа, библијски писци приказују њихова храбра дела, као и дела вредна презира, да би показали истину да, без обзира на њихове слабости и непријатне црте карактера, Бог може да делује кроз њих ако Му то дозволе.

Које још библијске личности је Бог употребио упркос њиховим недостацима? Какву наду нам пружа чињеница да Бог користи несавршене, грешне људе у раду за друге?

»Иди у Ниневију«, гласила је Божја заповест упућена Јони. Међутим, уобичајен позив упућиван народу у Старом завету био је »дођи на Сион«. Божји првобитан план усмеравао је израиљски народ да своју религију представи у свакодневном животу, чинећи тако свој народ привлачним за друге народе који би се угледали на њих (види: Исаија 56,7).

Јони, као претечи новозаветних ученика (Матеј 28,18-20), речено је да иде у град Ниневију, који је сматран средиштем идолопоклонства, окрутности и нечистоте. Јона је извршио детаљне припреме да пође морем на запад, иако га је Бог упутио копном на исток. Јона, пророк који се опирао Божјем налогу, побегао је у супротном правцу.

Прочитајте текст у Књизи о Јони 1,3-16. Какве поуке можемо извући из овог невероватног извештаја?

Божји одговор на Јонин бег дошао је у облику велике олује. Ветрови су били послушни Створитељу, а Његов пророк није (Марко 4,41). Док се посада, коју су чинили незнабошци, молила у време олује, Јона је спавао (Јона 1,5). Поштено је признао да је он узрок несреће, а затим је посведочио о правом Богу и Створитељу. Запазите да се његов одговор: »Јеврејин сам« односи и на његову религију и на припадност народу. У свом страху усред разбеснеле олује, морнари незнабошци покушали су да спасу себе и путнике. Показали су саосећање према Јони оклевајући да испуне његов налог да га баце у море. (Пророк који оклева да испуни Божју вољу био је спреман да се жртвује да би спасао друге.) Када су га коначно послушали, олуја је престала и море се смирило (види: Јона 1,15). Задивљени морнари били су први обраћеници који су Јониним сведочанством дошли Богу, који је деловао преко Јоне чак и када је побегао и оглушио се о Његов позив.

Избављење Јоне било је исто тако чудесно као и спасење посаде на броду. Бог је послао »велику рибу«. У јеврејском оригиналном тексту није тачно наведено која врста рибе је прогутала Јону. Тај догађај сигурно је најпознатији део извештаја о Јони. Међутим, он не треба да засени дубљу поруку ове књиге да Бог воли, брине се и нуди спасење свим људима.

Само је један Бог, Створитељ неба и Земље (види: Исаија 44,8; 45,5,6). Све остало је идолопоклонство или заблуда. Сваки други »бог« коме се људи моле је измишљен, лажан. Зашто је толико важно да схватимо и усвојимо ову истину, нарочито у оквиру мисије?

У ТРБУХУ ВЕЛИКЕ РИБЕ

Јонино искуство, у коме је три дана провео у стомаку велике рибе, постало је предлика Исусове смрти и васкрсења (Јона 1,15-2,10; Матеј 12,40). Бог је послао велику рибу и управљао њоме. Иако постоје извештаји да су неки људи преживели након што их је кит прогутао, не смемо заборавити да је Бог послао ту посебну велику рибу, као и чудесну силу која је Његовог слугу одржала у животу док је био у њеној утроби. Односно, био је то чудесан догађај који се могао догодити само натприродним Господњим деловањем, који је у целој Библији приказан као лични Бог, који заиста на чудесан начин делује у животу људи.

Одређене чињенице указују да је израз »три дана и три ноћи« био стара стилска фигура која је изражавала потребно време за замишљени пут у *Sheol*, јеврејски назив за царство мртвих. С обзиром шта му се догодило, Јона је заиста требало да умре.

Јона се у утроби рибе почео молити. Док је још био на броду, капетан га је позвао да »призива Бога својега«. (Јона 1,6) Сада, у безнадежној ситуацији, Јона почиње да се моли и то веома озбиљно. Требало је да му се догоди нешто толико страшно да би коначно учинио оно што је требало да ради све време. Јонина молитва сачувана је у облику псалма захвалности. Такви псалми обично се састоје из пет делова: 1) увод; 2) опис невоље; 3) обраћање Богу за помоћ; 4) извештај о Божјем деловању и 5) обећање да ће одржати завет и да ће посведочити о Божјем избављењу. Односно, Господе, ако ме избавиш сада, обећавам да ћу учинити то и то. Да ли сте се и ви некада молили на тај начин? Питање гласи: Да ли сте испунили оно што се обећали да ћете учинити?

Прочитајте текст у Јеванђељу по Матеју 12,40. На који начин је Исус извештај о Јони применио на Себе? Види: Јован 2,19-22.

Друго поглавље Књиге о Јони завршава се следећим речима: »И Господ заповеда риби, те избљува Јону на земљу.« Божја заповест упућена великој риби учинила је оно што добронамерни морнари нису могли учинити за Јону. Као што је Христос после свог васкрсења наложио својим ученицима да пођу у свет, тако је и Јона после своје подводне авантуре отишао међу незнабошце и постао најуспешнији мисионар у Старом завету. Јонино избављење сведочи о Божјој спасоносној милости и Божјој одлучности да спасе чак и грешне Асирице од смрти.

НИНЕВЉАНИ

Прочитајте текст у 3. поглављу Књиге пророка Јоне. Какву важну поруку налазимо у овим стиховима у оквиру мисионског рада и евангелизма?

»И дође ријеч Господња Јони други пут говорећи: Устани, и иди у Ниневију град велики, и проповиједај му оно што ти ја кажем.« (Јона 3,1.2) У овом тексту важно је запазити два глагола. Као прво, Бог по други пут каже: »Иди!« Бог не одустаје. Он грешним људским бићима пружа другу прилику. Овде поново уочавамо новозаветну мисионску идеју по којој ми треба да идемо другим народима, а не да чекамо да они дођу к нама.

Други важан глагол је »проповедати«. Проповедању је у Библији увек придаван велики значај. Оно је и даље најуспешнији начин ширења еванђеоске поруке. Бог је нагласио Јони да треба да проповеда оно што му Он каже. Односно, вест коју проповедамо мора бити Божја, не наша, нити промењен, преиначен или скраћен облик Божје поруке.

Божја вест је уопштено гледано и претња и обећање, и суд и Јеванђеље. Његова јасна порука је гласила: »Јоште четрдесет дана, па ће Ниневија пропасти.« (Јона 3,4) У овом случају је била суд. Ипак, дато је и обећање наде, избављења и спасења (морало је бити дато зато што су људи послушали и били спасени).

Чак и у средишту »вечног Јеванђеља«, писац у Откривењу 14,6-12. такође упозорава на суд. Јеванђеље и суд иду руку под руку: Јеванђеље нам омогућава да избегнемо пресуду коју би нам суд праведно доделио.

Ниједно проповедање Јеванђеља није у потпуности успешно без ових елемената. »Политичка коректност«, која води у разводњавање ових јасних елемената и умањивања разлика између религија или различитих хришћанских традиција, опасна је. Иако у оквиру мисије своје проповедање треба да прилагодимо људима које желимо да досегнемо (контекстуализација), никада то не смемо да чинимо по цену Божје поруке коју треба да објавимо.

Шта се догађа у Књизи пророка Јоне 3,5-10? Ниневљани су поверовали, поступили према својој вери, и били спасени.

Бог нам је дао дивна обећања и озбиљне опомене. Чему нас учи овај извештај о међусобној повезаности обећања и опомена?

ЈОНИНО ЈАДИКОВАЊЕ

Текст у Књизи пророка Јоне 4,1-11. потврђује да највећа препрека Богу да укључи свог пророка у светску мисију није била удаљеност, ветар, морнари, риба или Ниневљани. Био је то пророк лично. Вера Ниневљана била је у супротности са Јониним неверовањем и осветољубивим духом. Јона је једина личност у Писму која оптужује Бога што је »милостив и жалостив, спор на гнев, и обилан млосрђем, и каје се ода зла«. Помислили бисмо да би већина људи прихватила ове Божје особине са захвалношћу.

»Када је сазнао за Божју намеру да поштеди град који је, упркос својој покварености био наведен на покајање у кострети и пепелу, Јона је требало да буде први који ће се радовати Божјој дивној милости; али, уместо тога, дозволио је свом уму да се бави мислима о могућности да буде проглашен лажним пророком. Ревнујући за свој углед, изгубио је из вида бескрајно већу вредност душа у том јадном граду. Сажалење које је Бог показао према покајничкој Ниневији, Јони би врло недраго и расрди се.' (Елен Вајт, *Историја пророка и царева*, 271. оригинал)

Прочитајте текст у Књизи пророка Јоне 4,10.11. Шта ови текстови уче о разлици између Божјег карактера и грешне људске природе? Зашто треба да нам буде драго што је Бог, а не друга људска бића, наш коначни Судија?

Јона је два пута испољио свој гнев у четвртој поглављу. Био је љут што се Бог предомислио и спасио Ниневију у којој је живело више од сто двадесет хиљада становника. Био је љут и што је тиква увенула. Обузет себичношћу, пророк је морао да постави највише вредности у свом животу на право место.

Бог је поучио Јону да су сви људи браћа, јер је Бог њихов Отац. Пророк је требало да прихвати да постоји нешто заједничко са овим »странцима«, иако су били на погрешном путу? Зар 120 000 људи нису били важнији од тикве?

Прочитајте поново укор који је Господ упутио Јони. Да ли би Господ могао и нама да каже нешто слично? Односно, у којој мери смо више заокупљени личним питањима, од којих многа понекад могу заиста бити безначајна, него изгубљеним душама за које је Христос пролио своју крв?

»Књига пророка Јоне значајно доприноси разумевању библијске основе мисије, зато што се бави Божјим налогом који је упућен Његовом народу у вези са незнабошцима и тако служи као припремни корак мисионском налогу Новог завета. Такође је важна јер даје увид у велики отпор који слуга, кога је Јахве изабрао да испуни Његово дело у свету, показује према овом налогу.« (Ј. Веркил, *Contemporary Missiology* [Grand Rapids, Mich.: Wm. B. Eerdmans Pub. Co., 1978], стр. 96)

ЗА РАЗГОВОР:

1. »У извештају о Ниневији дата је поука коју треба пажљиво да проучавамо... Морате препознати своју дужност према ближњима који су у незнању, у греху и којима је потребна ваша помоћ.« (Елен Вајт, *The Southern Work*, стр. 80) Каква је наша дужност према ближњима?

2. Асирија је била моћна сила која је владала древним Блиским истоком у раздобљу од 885. до 625. године пре нове ере. Израил и Јуда непрестано су патили под њеном суровом владавином. Израилски цар Јуј био је приморан да плати порез асирском владару Салманасару III. Израил је коначно пао под асирску власт 722. године пре нове ере. Није ни чудо што је Јона нерадо пошао у Ниневију, један од четири велика града у Асирији, средиште обожавања богиње Иштар, богиње љубави и рата. Бог га је позвао да оде у средиште духовности на непријатељској територији и позове ратоборне Асирце на покајање. Какве поуке о мисионском раду су нам овде дате?

3. Како Црква Остатка може да избегне заблуду да су савети и благослови Господњи у подручјима као што је Субота, здравље, образовање, дато за њихову личну корист, а не на корист свим људима? Види: Откривење 3,17.18.

4. На који начин порука три анђела у Откривењу 14,6-12. одражава Јонину поруку упућену Ниневијанима?

5. Неки људи одмах одбаце извештај о Јони, нарочито део у коме се Јона налази у стомаку велике рибе. Које претпоставке их наводе да га одмах одбаце?

МИСИОНАРИ У ИЗГНАНСТВУ

Текстови за проучавање у току седмице: Данило 1-12; Исаија 39,5-7; Данило 2,44; Матеј 24,14.15; 1. Мојсијева 41.

Текст за памћење: »И даде Му се власт и слава и царство да Му служе сви народи и племена и језици; власт је Његова власт вјечна, која неће проћи, и царство се Његово неће расути.« (Данило 7,14)

Адвентистички хришћани верују у скори долазак Исуса Христа. Приликом Његовог доласка овај свет какав данас познајемо доћи ће своме крају и коначно ће започети Божје вечно царство, које је у Књизи пророка Данила описано на следећи начин: »А царство и власт и величанство царско под свијем небом даће се народу Светаца Вишњег; Његово ће царство бити вјечно царство, и све ће власти Њему служити и слушати Га.« (Данило 7,27) Ово царство представља врхунац наше вере; оно се у Јеврејима посланици (11,16) назива »бољим« царством, оним за које је сав Божји народ у току векова веровао да ће доћи, оним чији је »Зидар и Творац Бог«. (Јеврејима 11,10)

Међутим, Књига пророка Данила такође је врста приручника за мисионске активности. Из ње можемо извући поуке на који начин је Господ употребио припаднике свога народа да посведоче онима који су били у духовном и теолошком незнању. Захваљујући својој верности, марљивости и непоколебљивој вери, ови верници открили су живог Бога онима који су познавали само лажне богове и пружили незнабошцима прилику да добију место у Вечном царству.

Прочитајте текст у Књизи пророка Исаије 39,5-7. и Књизи пророка Данила 1,1.2. Како су ови стихови повезани?

Данило, чије име значи »Бог је мој судија«, силом је одведен из пораженог Јерусалима у главни град Вавилонског царства. Књига пророка Данила описује његов живот на дворовима Вавилона и Персије. После три године »образовања« у Вавилону, Данило је постао грађански службеник и царски саветник. Божјом силом уздигао се из уобичајеног положаја заробљеника и постао узвишени мисионар у овим двама великим, моћним силама.

Књига пророка Данила је благо пророчке литературе. Читалац се сусреће са изазовима са којима су се суочавали Јевреји који су живели у страниј култури, која им није пружала видну подршку у прослављању Бога Израилева и која је понекад била отворено непријатељски расположена према њима. У овој књизи, такође, су споменути људи који су научили да буду посвећени истини у свакодневном животу, иако су се налазили далеко од Храма, свештеника и жртвеног система.

Прочитајте текстове у Књизи пророка Данила 1,8-13; 5,12; 6,4; 9,3-19. Шта ови текстови говоре о Даниловом карактеру захваљујући коме је постао велики мисионар?

»Свака установа која носи име Хришћанске адвентистичке цркве треба за свет да представља оно што је Исидор био у Египту и што су Данило и његови другови били у Вавилону. По Божјем провиђењу ти људи били су заробљени да би незнабожачке народе упознали с правим Богом. Они су били представници Божји у овом свету. Али они нису правили никакве компромисе с идолопоклоничким народима с којима су доведени у додир, него су остали одани својој вери, носећи као нарочиту част име поклоника Бога који је створио небеса и Земљу.« (Елен Вајт, *Testimonies for the Church*, 8. свеска, стр. 153)

Размислите о томе колико је Данилу у околностима у којима се налазило било лако да учини одређене уступке. Чему нас овај пример учи о томе колико су наши изговори, када су уступци у питању, заправо слаби?

У 2. поглављу Књиге пророка Данила забележено је да се Данилу пружила прилика да сведочи о сили правога Бога насупрот лажним вавилонским боговима. После певања химне хвале са својим јеврејским пријатељима, и исказивања захвалности Богу што је услишио њихове молитве (Данило 2,20-23), он је протумачио царев сан и посведочио о Божјој величини и власти над овоземаљским царствима.

Које цареве речи указују да је нешто сазнао о правом Богу? Види: Данило 2,47.

У овом истом поглављу Данило је требало да одлучи, да удовољи цару или да се суочи са смрћу. У трећем поглављу његова три пријатеља могла су да избегну ужарену пећ да су само послушала цареву заповест. Уместо тога, верно су сведочили о сили правога Бога.

»Како је Навуходосор знао да је четврта особа била попут Божјег Сина? Он је о Божјем Сину чуо од јеврејских заробљеника у свом царству. Они су дошли са знањем о живом Богу који је био врховни Владар.« (Елен Вајт, *The Adventist Review and Sabbath Herald*, 3. мај 1892)

Какво је признање о правом Богу у 4. поглављу Књиге пророка Данила, цар Навуходосор поново дао захваљујући Даниловом сведочењу? Види: Данило 4,37.

Данило се у 5. поглављу Књиге пророка Данила последњи пут појављује на Вавилонском двору. Тада је био позван да објасни необичан текст исписан на зиду Валтасарове палате. Том приликом предвидео је пад Вавилонског царства и прелазак у руке Медо-Персије. Иако је Валтасар несумњиво био под снажним утиском онога што је Данило учинио, било је превише касно: царева судбина била је запечаћена. Жалосно је то што је, како сазнајемо из библијског текста (види: Данило 5,17-23), Валтасар имао прилику да прихвати истину и понизи се под њеним утицајем, али, као што знамо, он није искористио ту предност.

Колико је важно да преиспитујемо свој живот и да се запитамо какво сведочанство мој живот оставља у свету? Шта вам ваш одговор на ово питање говори?

ДАНИЛО У ПЕРСИЈИ

»И кад дође к јами, викну Данила жалоснијем гласом; и проговори цар и рече Данилу: Данило, слуго Бога живога, Бог твој, којему служиш без престанка, може ли те избавити од лавова?« (Данило 6,20)
Цар је назвао Данила »слуга Бога живога«. На шта указују ове речи?

У 6. поглављу, иако је дошло до промене царства и цара, Данило је и даље задржао свој положај, чак је био и унапређен, јер је постао један од три главна управитеља који су под собом имали 120 царевих намесника. Цар Дарије је чак размишљао да га постави над читавим царством, будући тако мржњу других управитеља и намесника. Они су навели цара да донесе декрет који се требало поштовати у целом царству, али заправо био је усмерен искључиво према Данилу. Био је бачен у лавовску јаму, али Бог се умешао у прилике које чак ни саосећајни цар није могао да промени. Данилово избављење је толико обрадовало цара да је одмах издао царски декрет о уздизању Даниловог Бога.

»Тада цар Дарије писа свијем народима и племенима и језицима што живљаху у свој земљи: Мир да вам се умножи. Од мене је заповијест да се у свој држави царства мојега свак боји и страши Бога Данилова, јер је Он Бог живи, који остаје довијека, и царство се Његово неће расути, и власт ће Његова бити до краја. Он избавља и спасава, и чини знаке и чудеса на Небу и на Земљи, Он је избавио Данила од силе лавовске.« (Данило 6,25-27)

Прочитајте 6. поглавље у Књизи пророка Данила. Шта у поглављу указује да је Данило већ сведочио цару? Такође, по чему у царевом декрету видимо да је цар знао више о Даниловом Богу него што је могао да научи само од Даниловог избављења из јаме са лавовима? Шта то говори о Даниловом сведочењу цару?

ДАНИЛО И БОЖЈЕ ВЕЧНО ЦАРСТВО

Данило није само тумачио туђе снове. У Књизи пророка Данила од 7. до 12. поглавља забележено је да је имао виђења која су открила будућност великих светских сила. У Даниловим виђењима нарочито је било наглашено да, упркос земаљским владарима и њиховим плановима и сплеткама, Бог управља свим народима и да ће на крају Он и Његово последње царство извојевати победу која ће бити потпуна (види: Данило 2,44).

Прочитајте текст у Књизи пророка Данила 7,13.14. Шта је описано у овим текстовима, и како се односи на идеју да хришћани треба да објављују Јеванђеље широм света?

Средишња тема у овом тексту је успостављање Божјег вечног царства, које ће настати приликом Исусовог доласка. Шта ће према Исусовим речима бити важно у вези са Његовим доласком?

»И проповједиће се се ово Јеванђеље о Царству по свему свијету за свједочанство свијем народима. И тада ће доћи посљедак. Кад, дакле, угледате мрзост опушћења, о којој говори пророк Данило, гдје стоји на мјесту светоме, који чита да разумије: тада који буду у Јудеји нека бјеже у горе.« (Матеј 24,14-16)

Исусова пророчанства о крају света у Јеванђељу по Матеју 24. поглављу повезана су са Даниловим пророчанствима. »Гнусобу пустошну«, коју је Данило предвидео (Данило 11,31; 12,11), Исус је даље објаснио и применио на своје време и време које ће доћи. Исус је тесно повезао Књигу пророка Данила са последњим временом, што, наравно, не треба да нас изненади, будући да је Данило на многим местима указивао на последње време (Данило 8,17.19; 11,35; 12,4.13). Према Исусовим речима, крај неће доћи до тренутка у коме »проповједиће се ово Јеванђеље о Царству по свему свијету«. (Матеј 24,14)

Јеванђеље треба да се проповеда »по свему свијету«, и тек тада ће Исус доћи. Ми смо позвани да га објављујемо. Из тог разлога неки људи тврде да Исус не може да се врати, док не обавимо свој посао. Како треба да схватимо своју улогу и утицај на Исусов долазак? Изнесите свој одговор у суботношколском разреду.

ЈОШ МИСИОНАРА У ИЗГНАНСТВУ

Данило је био Израилац који је на силу одведен из своје земље, као што су Јосиф и Мојсијеви родитељи одведени у Египат, Немија у Вавилон, а Јестира у Персију. Њихов живот открива да је могуће остати веран Богу у окружењу које не пружа подршку у духовном и културолошком смислу. Уз Божју помоћ заузели су чак и истакнуте административне положаје у овом страном окружењу. Живели су плодноним и снажним животом, вешто посредујући у сложеним верским, друштвеним, политичким и економским приликама, много другачијим од оних које су владале у њиховој земљи. Они не само да су били верни чланови изгнаничких јеврејских заједница, већ су, такође, били на свој начин успешни мисионари за Израљевог Бога.

Личности које су у изгнанству сведочиле о Богу чиниле су то пасивним присуством или активним објављивањем.

Јестира

Данило

1. Није се изјаснила да је Јеврејка.	1. Изјаснио се да је Јеврејин.
2. Није јавно говорила о својим верским убеђењима.	2. Говорио је о својим верским убеђењима.
3. Бог је заштитио њу и њену породицу.	3. Бог је заштитио њега и његове пријатеље.
4. Сведочила је људима на високим положајима да би спасила свој живот и живот свог народа.	4. Сведочио је људима на високим положајима да би спасао свој и живот других људи.
5. Помогла је да се успостави верска слобода и право на самоодбрану верској мањини.	5. Посредно је утицао на цара Кира да дозволи расејаним Јеврејима да поново изграде Храм у Јерусалиму.

Прочитајте 41. поглавље 1. Мојсијево. На који начин је Јосиф сведочио Египћанима? Како његово искуство подсећа на искуство које су доживели Данило и његови пријатељи у Вавилону?

У каквим приликама можете да сведочите о својој вери? Да ли сте пасивни или активни сведок? Шта можете да кажете или учините што би оставило снажан утисак на друге и осведочило их о доброти и љубави нашег Бога?

»Многи ће бити позвани да обаве ванредну службу. Цели свет се отвара Јеванђељу... Из свих крајева овог нашег света допире крик грехом рањених срца која траже да упознају Бога љубави... На нама који смо примили ово знање, и на нашој деци којој ћемо га пренети, почива одговорност да се одазовемо на њихов вапај. Сваком домаћинству и свакој школи, сваком родитељу, наставнику и детету које је обасјала светлост Јеванђеља, упућено је у овом судбоносном часу питање постављено царици Јестири у оном значајном тренутку израиљске историје: 'И ко зна ниси ли за овакво вријеме дошла до царства?' « (Елен Вајт, *Темељи срећног дома*, стр. 484.485. оригинал)

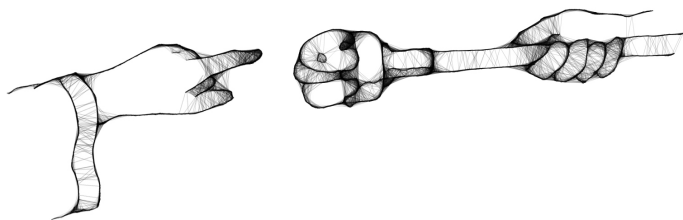
ЗА РАЗГОВОР:

1. Разговарајте о пророчанствима из Књиге пророка Данила, нарочито о 2. 7. и 8. поглављу. Зашто су ова пророчанства тако снажна сведочанства, не само о пророчкој поузданости Библије, већ и о Божјем предзнању будућности? На пример, запазите како су три од четири главна царства представљена у горе наведеним поглављима. Како то сазнање може да нам помогне да имамо поверење у Божју реч и Његова обећања?

2. У овим извештајима у Књизи пророка Данила и неким другим извештајима (као што је Јосифово искуство), приказана су нека чуда која су у великој мери потпомогла веродостојности њиховог сведочења незнабошцима. Како је њихов карактер дао још већу веродостојност њиховом сведочењу? Односно, на који начин верност и карактер могу бити снажнији сведоци од знака и чудеса, када људима говоримо о Богу и о томе шта Он може да учини у нашем животу?

3. Као што смо видели у поуци од среде, у тексту у Јеванђељу по Матеју 24,14. речено је да ће се Јеванђеље објавити у целом свету и да ће тада доћи крај. Да ли то значи да Исус неће доћи, док не обавимо посао на који нас је позвао? Разговарајте о томе.

ЈЕСТИРА И МАРДОХЕЈ

Текстови за проучавање у току седмице: Јестира 1-10; 1. Коринћанима 9,19-23; Јован 4,1-26; Дела 17,26; Матеј 22,21; Римљанима 1,18-20.

Текст за памћење: »Јер ако ти узмучиш сада, доћи ће помоћ и избављење Јудејцима с друге стране, а ти и дом оца твојега погинућете; и ко зна нијеси ли за овакво вријеме дошла до царства.« (Књига о Јестири 4,14)

Јестира је помогла извршење посебне и врло значајне мисије усред опасних политичких прилика у Персијском царству. У оквиру своје мисије била је укључена у низ опречних прилика. Као сироче и припадница презрене етничке и верске мањине, постала је супруга персијског цара. Међутим, њена животна прича није личила на бајку. Она је била изведена из мрачних околности и обучена да изврши изузетан задатак. У почетку, прилике су захтевале да тајно приступи одређеној радној стратегији. Касније је морала потпуно да разоткрије своје порекло и веру чиме је свој живот довела у опасност.

Захваљујући подршци свог рођака и поочима Мардохеја, својим храбрим сведочењем на двору Персијског царства на коме су владале сплетке, спасила је свој народ, променила његов низак друштвени положај и широм царства учинила га предметом дивљења.

Нема сумње да је као последица њене верности, знање о правом Богу постало раширено међу незнабожачким поробљивачима. Иако ово није уобичајени пример мисионског рада, извештај о Јестири и Мардохеју, ипак, указује на одређена занимљива начела која нам могу помоћи да схватимо шта значи сведочити у нарочитим околностима.

ЈЕСТИРА У ПЕРСИЈИ

Прочитајте текст у Књизи о Јестири 1,2-20. Који догађаји су описани у овим стиховима? Шта је данас са наше тачке гледишта тешко да схватимо у вези са овим извештајем? (Док читате овај текст, не забравите да многе појединости овде нису дате.)

Гозба коју је цар Асвир приредио у трајању од седам дана била је расипна, чак и за неког на врху политичке моћи, док би је хришћани сматрали потпуно неприхватљивом. Неограничена употреба алкохола (Јестира 1,7.8) била је уобичајена у таквим приликама. У овом случају, оно је помрачило царев суд до те мере да је наредио својој супрузи Астини да забави госте на двору, који су већ били под дејством алкохола. Тај захтев је био дубоко испод достојанства удате жене и члана царске породице. Какав год одговор да је дала, суочила би се са губитком положаја, а њен храбар избор да сачува самопоштовање пред владаревим ниским жељама припрема читаоца да схвати какву силу на добро честита жена може да има, чак и на царском двору на коме доминирају мушкарци.

Осврнућемо се сада на Јестирину животну причу. Према тексту у Књизи о Јестири 2,3. стичемо утисак да жене нису добровољно дошле на царев двор. Цар је издао декрет и то је био разлог због кога је и Јестира заједно са осталим девојкама морала да дође. Ко зна шта би се догодило да је одбила позив?

Прочитајте текст у 1. Коринћанима 9,19-23. На који начин начела приказана у овим стиховима можемо применити на оно што се догодило Јестири? Да ли их можемо применити на њу?

Астини, која се у досадашњем извештају показала као прави јунак, губи се сваки траг. Њена скромност и заступање одређених начела отворили су пут Јестири. У неким случајевима, честитост и поштење не воде увек очигледном добру. Међутим, зашто би требало да заузмемо принципијелне ставове, чак и када не знамо исход својих поступака?

ЈЕСТИРА НА ЦАРЕВОМ ДВОРУ

Прочитајте текст у Књизи о Јестири 2,10.20. У којим приликама би требало прећутати своју националну и верску припадност, макар на неко време?

Прочитајте текст у Јеванђељу по Јовану 4,1-26. у коме се говори о Исусу и жени на студенцу. Зашто јој је Исус тако отворено рекао да је Месија, када међу својим народом није био спреман да то учини. Како нам овај извештај помаже да схватимо речи које је Мардохеј упутио Јестири?

Мардохеј је два пута наложио Јестири да не открије своју националну припадност и породично порекло. Ово је задавало муке неким коментаторима, који су довели у питање потребу за оваквим прикривањем, нарочито у време у коме јеврејски народ није био у опасности. Да је отворено рекла ко је и у ког Бога верује можда је могла посведочити незнабошцима о свом Богу. Поставља се питање, ако Јевреји нису уживали углед на персијском двору, да ли би је откривање етничке припадности спречило да приступи цару у тренутку када је молила за свој народ? Међутим, чини се да је Мардохеј и пре него што се претња појавила упозорио Јестиру да не открива свој идентитет. Чињеница је да Библија не открива разлог зашто јој је упутио ове речи, али, као што можемо видети у Исусовом примеру, човек не мора одмах све да открије у свим приликама. Опрезност је врлина.

Зашто је Исус тако отворено разговарао са женом на студенцу, али не и са својим народом?

»Христос је био много уздржанији када је говорио са њима. Оно што је било ускраћивано Јеврејима и касније ученицима наређено да држе у тајности, њој је било откривено. Исус је видео да ће она искористити своје сазнање и довести друге да учествују у Његовој благодати.« (Елен Вајт, *Чезња векова*, стр. 190. оригинал)

Да ли сте се некада нашли у таквим околностима да сте сматрали да је мудро да превише не говорите о својој вери и веровањима? Из којих разлога? Када се сада осврнете на тај догађај, да ли бисте другачије поступили?

»ЗА ОВАКВО ВРИЈЕМЕ« (ЈЕСТИРА 2,19-5,8)

Заплет почиње да се развија у Књизи о Јестири 3,1-5. Мардохеј, Јеврејин по народној припадности, придржавајући се заповести да се не клања идолима, одбио је да се поклони Аману, обичном човеку. Аман је у своме гневу, пронашао начин да се освети за оно што је сматрао увредом. Међутим, Мардохеј је својим поступцима на одређени начин сведочио међу незнабошцима о правом Богу.

Какав изговор је Аман навео у покушају да цело царство ослободи од Јевреја? Шта нам овај пример говори о томе колико је лако да дозволимо културолошким разликама да нас заслепе? Јестира 3,8-13; види: Дела 17,26.

Када је сазнао за Аманов план, Мардохеј је на видљив начин изразио своју жалост, приступајући једном од јеврејских верских обреда који се спомињу у Књизи о Јестири. »Раздрије хаљине своје и обуче се у костријет и посу се пепелом и пође по граду вичући иза гласа горко.« (Јестира 4,1) У међувремену, Јестира се припремала да изађе пред цара. Прекршила је персијски закон, храбро иступајући пред цара без позива у намери да разоткрије Аманову заверу. Цар ју је примио и прихватио њен позив на вечеру. Јестира је тада преузела водећу улогу у наступајућим догађајима суочена са јеврејским изгнаницима широм Персије. Овом приликом Јестира је показала самоодрицање и херојство (Јестира 4,16), умешност (Јестира 5,8) и храброст (Јестира 7,6).

»Бог је преко царице Јестире избавио свој народ. У време када се чинило да их никаква сила не може спасити, Јестира је, заједно са женама које су јој пружале подршку, постила, молила се, брзо деловала, одговорила на изазов и донела спасење свом народу. Проучавајући рад жена у Божјем делу у Старом завету, примићемо поуке које ће нас оспособити да одговоримо на хитне потребе у раду у данашње време. Можда се нећемо наћи у тако критичним и чувеним околностима као Божји народ у Јестирино време, али верне жене често имају прилику да преузму важне улоге и на скромним положајима.« (Коментари Елен Вајт, *The SDA Bible Commentary*, 3. свеска, стр. 1140)

У Књизи о Јестири 4,14. прочитајте Мардохејеве познате речи упућене Јестири: »Ко зна нијеси ли за овакво вријеме дошла до царства?« На који начин се начело које се крије иза ових речи управо сада може применити на вас?

МАРДОХЕЈ И АМАН

Како је према тексту у Књизи о Јестири од 5. до 8. поглавља, Јестира била у могућности да спаси свој народ.

У извештају о две гозбе које је Јестира приредила, заплет достиже кључни тренутак. У њему је, такође, забележен и велики преокрет у планираном етничком прогонству. Приказана је и разлика између праве части и самопоштовања, а бележи се и кажњавање злог Амана. Ове дворске завере имале су далекосежне последице. Дале су нам увид у тајни живот апсолутистичког владара и његових поданика на двору. Јестира и Мардохеј искористили су свој положај, познавање културе у којој су живели, и веру у Божја заветна обећања дата свом народу да ће их избавити.

Иако је живео повученим животом и мирно обављао своју службу, Мардохеј је објавио своју веру тиме што је одбио да се поклони пред Аманом. Цареве слуге су то приметиле и упутиле му речи опомене, али он је одбио да чини уступке када је вера била у питању (Јестира 3,3-5). Став који је заузео несумњиво је био сведочанство за друге.

Прочитајте текст у Књизи о Јестири 6,1-3. Шта ови стихови говоре о Мардохеју? Какве поуке можемо извући о томе како Божји народ може да делује и сведочи у страниј земљи?

Било је видно да Мардохеј следи Господа, па ипак је показао оданост и верност владару земље у којој је живео. Иако је одбио да се поклони пред човеком, и даље је био узоран грађанин, што је показао, када је разоткрио заверу против цара. Иако не знамо тачно зашто није био награђен за своје дело, веома је могуће да је после разоткривања завере само наставио даље својим путем, не очекујући било какву награду. После одређеног времена, како читамо касније у извештају, његово добро дело било је и више него награђено. Његов пример можда је најбоље изражен следећим речима: »Подајте, дакле, ћесарево ћесару, и Божије Богу.« (Матеј 22,21)

НЕЗНАБОШЦИ ПОСТАЈУ ЈЕВРЕЈИ

Прочитајте 8. поглавље у Књизи о Јестири. Како можемо схватити овај текст у оквиру мисионског рада и сведочења?

Несумњиво да Књига о Јестири не представља »обичан« извештај о мисионском раду и сведочењу. Као резултат царевог прогласа у корист јеврејског народа, »многи из народа земаљских постајаху Јудејци, јер их попаде страх од Јевреја«. (Јестира 8,17) Неки тврде да њихово искуство није било право искуство обраћења, зато што су се обраћали из страха и бојазни. Иако је ова тврдња тачна, не знамо како су ти људи, без обзира на њихове првобитне побуде, одговорили на рад Светога Духа, нарочито када су видели велику разлику између својих веровања и прослављања јединог правог Бога?

Прочитајте текст у Римљанима посланици 1,18-20. Како начела споменута у овим стиховима могу бити доведена у везу са тим људима, нарочито у оквиру овог извештаја?

У првобитном декрету издатом против Јевреја, не само да су Јевреји требало да буду побијени, већ су починитељи убиства могли да »разграбе имање њихово«. (Јестира 3,13) Такође, када је Јеврејима дато допуштење да убију своје непријатеље, њима је такође речено да могу да »разграбе« имање својих непријатеља (Јестира 8,11). Међутим, у Књизи о Јестири три пута се јасно спомиње да Јевреји »на плијен не дигоше руке своје« (Јестира 9,10.15.16), мада у тексту није речено зашто су тако поступили. Највероватније да су се уздржали од узимања плена да би показали да су то чинили из самоодбране, а не похлепе.

Како можемо бити сигурни да у раду за друге и сведочењу не учинимо нешто што ће подстакнути људе да доведу у питање наше побуде? Зашто је то толико важно?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Прочитајте поглавље »У дане царице Јестире« из књиге Елен Вајт *Историја пророка и царева*, стр. 598-606. оригинал.

»Декрет који ће коначно бити проглашен против Остатка Божјег народа биће врло сличан декрету који је Асвир издао против Јевреја. Непријатељи праве Цркве у малој групи која поштује заповест о дану одмора виде данас Мардохеја на вратима. Поштовање које Божји народ указује Божјем закону представља стални укор онима који су одбацили страх Господњи и газе Суботу, Његов дан одмора.« (Елен Вајт, *Историја пророка и царева*, стр. 605. оригинал)

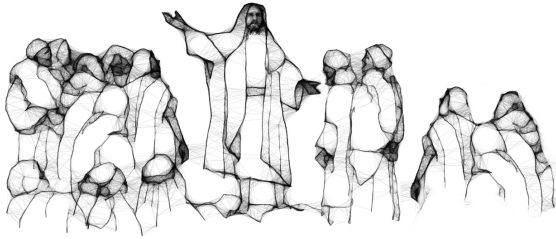
ЗА РАЗГОВОР:

1. Какве сличности налазимо између едикта донесеног против Јевреја и »жига звери« у догађајима последњих дана?

2. И стари Јевреји и хришћани оповргавали су право да се Књига о Јестири нађе у старозаветном канону. Она није била део Старог завета коришћеног у заједници која је написала свитке пронађане поред Мртвог мора, нити у Старом завету који су користиле цркве у старој Турској и Сирији. У Књизи о Јестири не спомиње се Божје име, а навода о незнабожачком цару има 190. У књизи се осим поста и молитве не спомињу жртве, Храм или богослужење. Коначно, не спомињу се ни опраштање и милост. Па ипак, Господ је сматрао прикладним да је уврсти у канон. Зашто? Какву снажну духовну поуку можемо пронаћи о томе како Бог делује на добро у нашем животу, чак и у тешким околностима?

3. Размишљајте о тренуцима када мисионари и други који се баве мисионским радом, не говоре отворено ко су и чиме се баве. Који су оправдани разлози (ако их има) да тако поступају, нарочито у оквиру мисије? Понекад, на пример, мисионари су пажљиви и не говоре одмах ко су, нарочито у земљама које су непријатељски настројене према еванђеоским радницима. Ако сматрамо да не треба одмах да откријемо ко смо, како то можемо учинити, а да не поступимо непоштено или изговоримо лажи.

ИСУС – УЧИТЕЉ МИСИОНСКОГ РАДА

Текстови за проучавање у току седмице: 2. Тимотију 1,8-9; Исаија 42,1-9; Данило 9,24-27; Лука 2,8-14; Матеј 10,5,6; Дела 1,1-14.

Текст за памћење: »А Исус им опет рече: Мир вам; као што Отац посла Мене, и Ја шаљем вас.« (Јован 20,21)

Према Светом писму, суштинска активност Тројства јесте мисија. Отац, Син и Свети Дух укључени су у спасавање човечанства. Оно је почело приликом пада у грех и наставиће се све до самог краја. Отац, Син и Свети Дух тада ће обновити овај откупљени свет и довести га у потпуно јединство са божанском вољом.

Исус је према Јеванђељима доживео корениту промену узи-мајући људски облик, који је био неопходан да би мисија била успешна. У Исусу Христу смисао овоземаљске историје долази у средиште пажње, целокупна Божја мисионска активност постаје обједињена, а најдубље потребе људи за смисленим постојањем бивају испуњене.

У Новом завету упознајемо се са сврхом Исусовог теловљења. У њему налазимо Исусово објашњење програма мисије, и стичемо увид о Исусовим сусретима са људима из других народа и припадницима других вера. У Божјој речи забележено је невероватно Божје спасоносно деловање у корист палог човечанства.

ИСУС У СТАРОМ ЗАВЕТУ

»Не постиди се, дакле, свједочанства Господа нашега Исуса Христа, ни мене сужња Његова; него пострадај с Јеванђељем Христовијем по сили Бога, који нас спасе и призва звањем светијем, не по дјелима нашим, него по својој наредби и благодати, која нам је дата у Христу Исусу прије времена вјечнијех.« (2. Тимотију 1,8.9)

Поред чињенице да су ово значајни текстови који говоре о томе да се не можемо спасити делима, они, такође, откривају вечни карактер плана спасења, односно, показују да је план нашег откупљења одавно одређен.

Зато не треба да нас чуди што се у целом Старом завету Исус открива на један или други начин. Нарочито снажну поруку имају пророчанства, која јасно показују да је Исус заиста Месија.

Прочитајте следеће старозаветне текстове који се односе на Исуса. Шта се у њима говори о Исусу и Његовој улози Месије? Исаија 61,1, Данило 9,24-27; Исаија 7,14; 9,6; 42,1-9.

Пророк Исаија описује Исусову мисију следећим речима: »Ево Слуге Мојега, којега подупирем, Избраника Мојега, који је мио души Мојој; метнућу Дух свој на Њега, суд народима јављаће. Ја Господ дозвах Те у правди, и држаћу Те за руку, и чуваћу Те, и чинићу Те да будеш Завјет народу, Видјело народима; да отвориш очи слијепима, да изведеш сужње из затвора и из тамнице који сједе у тами.« (Исаија 42,1.6.7)

Размишљајте о узвишеној идеји да је Исус, Створитељ, узео на Себе људску природу, и да је са том природом живео и умро. Какву велику наду ова истина нуди свету, који сам по себи не нуди никакву наду?

Исус Христос је Господ Цркве и света. Његов долазак је испуњење старозаветних очекивања спасене заједнице која превазилази оквире јеврејског народа. Исусов долазак, нарочито Његово страдање и васкрсење, указао је на ново раздобље у коме разлике између Јевреја и незнабожаца, што се Јеванђеља тиче, нестају. Јерусалим је остао средиште вере још неко време. Међутим, Иродов храм у Јерусалиму губи свој значај, јер су Јевреји који су се обратили Христу постали живи храм. Они су постали прави »Остатак« израиљског народа у раној Цркви, они који су били позвани да однесу Јеванђеље свету.

Ово објављивање свеопште Христове мисије као Спаситеља свих народа поновљено је приликом Његовог рођења, у време Његовог детињства и на крштењу.

Шта следећи текстови уче о свеопштој Исусовој мисији у свету?

Лука 2,8-14. _____

Лука 2,25-33. _____

Лука 3,3-6. _____

Јован 1,29. _____

Нема сумње да је Исус дошао на овај свет као Спаситељ целог људског рода. Шта ова истина у оквиру мисије представља за нас?

»Дух мисионства заиста треба да оживи у нашим редовима. Сваки члан Заједнице треба озбиљно да размишља о томе како да потпомогне напредовање Божјег дела и у домаћим и у страним мисијама. Учињен је једва хиљадити део онога што треба да се учини на мисионском пољу. Бог позива своје раднике да у раду за Њега освајају нове територије. Има богатих поља која чекају напорно залагање верних радника.« (Елен Вајт, *Testimonies for the Church*, 6. свеска, стр. 29)

МИСИОНСКИ РАД МЕЂУ ЈЕВРЕЈИМА

**»Ја сам послан само к изгубљенијем овцама дома Израилјева.«
(Матеј 15,24)**

У раздобљу између самог почетка своје јавне службе и распећа, Исус је усредредио своју службу углавном Јеврејима, нарочито у Галилеји. Господ се прво обратио Израилцима. Пре крста, само неколико порука Радосне вести било је упућено незнабошцима. Исус је очигледно желео да јеврејски народ постане свестан своје сврхе и улоге у Божјој свеопштој мисији за изгубљено човечанство. Израил је имао прилику да буде сведок Божје поруке свету.

Прочитајте текст у Јеванђељу по Матеју 10,5.6. Зашто је Исус ово изговорио? Како схватамо ове речи у оквиру свеопштег Христовог поља рада и мисије као целине? Упоредите овај текст са стихом у Јеванђељу по Матеју 28,19.

Када размотримо Исусов живот и службу, морамо запазити јасну разлику између Његових размишљања, идеала, начела и планирања са једне стране и начина на који је остваривао ове циљеве. У свом свакодневном животу и служби, поступао је у складу са јеврејском културом, као што је у Старом завету и било речено за Месију. Међутим, утицај Његовог утеловљења био је примењив у свеопштем смислу. Својом смрћу и васкрсењем понео је грехе целог света (Јован 1,29).

Овде запажамо важно библијско начело у успостављању мисије. Први корак представља стварање средишта ради утврђивања снажне и стабилне основе у географском и културолошком смислу: Израил и јеврејски народ. Када је то било остварено, мисија је даље требало да се развија из тог средишта надаље, обухватајући све шири простор.

Размислите о својој месној цркви. У којој мери представља идеју изражену у претходном тексту, односно, снажну и чврсту основу која може да досегне друге? Како можете да избегнете опасност која прети многим црквама, да budete усредсређени само на себе, да бринете о својим потребама, а занемарујете сведочење и мисију?

МИСИЈА МЕЂУ НЕЗНАБОШЦИМА

Иако је Исус највећи део свог времена провео међу Јеврејима, служећи у њиховом културолошком оквиру, у својим учењима и служби јасно је истакао да је Његова мисија свеопштег карактера. Јеванђеље је требало проповедати другим народима, с тим што је Израил представљао почетну основу. Спасење незнабожаца је, такође, било део Божјег плана.

Како следећа Исусова учења указују на мисију међу нејеврејским народима?

Матеј 5,13.14. _____

Марко 14,9. _____

Лука 14,10-24. _____

Матеј 13,36-43. _____

Упркос чињеници да је Исус служио углавном међу Јеврејима, нема сумње да је Његова мисија од самог почетка била упућена целом свету. Управо приликом Његовог крштења, Јован Крститељ је јасно изјавио: »Гле, Јагње Божије које узео је на се гријехе свијета.« (Јован 1,29) Реч свет (грчка реч *космос*) јавља се у Јеванђељима око сто пута. Од тога половина се односи на Исусово деловање као Откупитеља света.

У причи коју је Исус испричао у Јеванђељу по Луки 14,16-24. званце су наводиле различите изговоре за свој недолазак. Прочитајте њихове изговоре још једном. У неку руку, ниједан није неразуман, зар не? Какву важну поуку из овога треба да извучемо за себе?

ВЕЛИКИ НАЛОГ

Исус је у времену између васкрсења и вазнесења провео 40 дана првенствено у припремању ученика и Цркве за еванђеоски рад широм света. Најпознатији извештај о васкрсењу забележен је у Јеванђељу по Матеју. Међутим, у току овог раздобља било је и других прилика када је васкрсли Христос могао изнети још неке појединости о еванђеоском налогу: два пута се појавио у Јерусалиму, два пута у Галилеји (једном поред мора, други пут на врху горе) и на састанак забележеном у Делима (1,1-14).

У Јеванђељима је наведено пет прилика у којима је Исус говорио о Великом налогу из различитих углова: на гори у Галилеји (Матеј 28,18-20); за столом (Марко 16,15-20); у горњој соби (Јован 20,19-31); на обали (Јован 21,4-25); када се вазнео на Небо (Дела 1,1-11). Шта је заједничко овим догађајима?

Под утицајем силе Светога Духа и послушношћу Исусовој речи, апостоли су брзо ширили вест широм старог света. Павле је проповедао на северној обали Средоземног мора; Филип је радио у Самарији. Према раној хришћанској традицији, Матеј је путовао у Етиопију, а Тома у Индију.

Иако их је било у малом броју и упркос великом противљењу, Господњом милошћу ови верни следбеници ширили су еванђеоску вест свету. Без обзира на недостатке, слабости, страхове, сумње и борбе, прихватили су позив и радили за спасавање света. Односно, оно што су знали о Исусу, оно што су научили од Њега, тежили су да поделе са другима. Зар то није оно што хришћанство заправо представља?

Шта вам је дато у Христу? Како ваш одговор на ово питање треба да утиче на став према мисији и сведочењу другима?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У Јеванђељу по Матеју забележене су следеће Исусове речи: »Проповиједиће се ово Јеванђеље о Царству по свему свијету за свједочанство свијем народима. И тада ће доћи посљедак.« (Матеј 24,14) Свето писмо, такође, јасно указује на још једну истину: »А о дану томе и о часу нико не зна, ни анђели небески, до Отац Мој сам.« (Матеј 24,36) Запазите, такође, следећи текст: »Није ваше знати времена и љета које Отац задржа у својој власти.« (Дела 1,7)

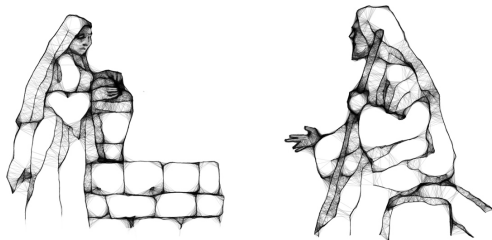
Док се радосна вест Јеванђеља проповеда као никада раније у људској историји, и док верујемо да се Христов долазак ближи, »не треба да се бавимо нагађањима о времену Исусовог доласка које Бог није открио. Исус је рекао ученицима да 'страже', али није назначио одређено време. Његови следбеници треба да слушају налоге свог Заповедника; треба да страже, чекају, моле се и раде, док се приближава време Господњег доласка.« (Елен Вајт, *Selected Messages*, 1. свеска, стр. 189)

ЗА РАЗГОВОР:

1. Упркос јасном учењу да не треба да одређујемо време Христовог доласка, неке групе хришћана ипак то чине. Шта мислите зашто људи то раде, осим што то виде као добар начин за прикупљање новца? (Уосталом, ако Исус, на пример, долази 19. јуна следеће године, чему ће вам онда новац?) Зашто за Христове сведоке у свету није добро када се ови датуми, из године у годину, покажу лажнима?

2. Размислите о препрекама са којима су се у првих неколико година мисије суочили први верници, нарочито због чињенице што их је било веома мало. Са којим препрекама се ми данас суочавамо у мисионском раду? Шта можемо научити из успеха ране Цркве што нам може помоћи у раду на који смо позвани?

МИСИЈА У РАЗЛИЧИТИМ КУЛТУРАМА

Текстови за проучавање у току седмице: Јован 4,4-30; Матеј 8,5-13; Марко 5,1-20; Матеј 15,21-28; Лука 17,11-19; Јован 12,20-32.

Текст за памћење: »Гле, Слуга мој, кога сам изабрао, Љубазни мој, који је по вољи душе Моје: Метнућу Дух свој на Њега, и суд незнабошцима јавиће.« (Матеј 12,18)

Занимљиво је што је Исус провео толико година свог живота у Галилеји, познатој као »Галилеја незнабожачка« (Матеј 4,15) због нејеврејског утицаја који је владао у овој провинцији. У овој области, у Назарету, Исус је провео већи део свог живота пре него што је почео своју јавну службу. Захваљујући свом положају, Назарет се налазио у близини главних путева којима су путовале римске војне јединице, као и трговачки каравани. Исус је стога био у додиру са нејеврејима у раним годинама свог живота (да не споменемо време проведено у Египту).

Након што је био одбачен у Назарету (види: Лука 4,16-31), Исус је усмерио своју службу на космополитски галилејски град Капернаум. Додир са незнабошцима и њиховом културом значајно је утицао на Његову службу и учења. Иако је био усредсређен на Израиљ, шире окружење, такође је било предмет Његове бриге. У току више од три године службе између крштења и вазнесења, Исус је најмање шест пута ступио у разговор са особама из других народа. Ове седмице проучаваћемо извештаје из Јеванђеља који говоре о томе.

ЖЕНА САМАРЈАНКА

Стари Израил је у Исусово време био подељен на три провинције: Галилеју, Самарију и Јудеју. Самарија се налазила између Галилеје и Јудеје. Самарјани су прослављали израиљског Бога, али не на исти начин као Јевреји. Самарија је погодовала Исусовом раду као почетно мисионско поље, јер се по географском положају налазила у близини.

Прочитајте текст у Јеванђељу по Јовану 4,4-30. Шта можемо да научимо из овог извештаја о томе како је Исус сведочио нејеврејима? На који начин је Исус искорачио изван оквира предања да би разговарао са овом женом?

Жена Самарјанка била је опрезна. Добро је познавала историју свога народа и у складу са тим постављала мудра питања. Разговор са Исусом водила је управо на тај начин. Међутим, Исус је из њених питања и изјава издвајао оно што ће јој духовно користити. Једини тренутак у коме је Исус променио тему разговора био је када јој је рекао да доведе свога супруга, иако је знао да није удата и да је дотада живела у неколико ванбрачних заједница. Наравно, тражећи од ње да то учини, без обзира што јој је било непријатно, отворио Му се пут да допре до ње и да јој снажно посведочи.

Такође, треба да обратимо пажњу на догађај забележен у Јеванђељу по Јовану 4,27. Ученици су били изненађени што је Исус разговарао са женом странкињом. Исус је тиме прекршио неколико јеврејских обичаја: прво, замолио је жену Самарјанку да Му да воде; друго, био је сам са њом. У Израилу мушкарац никада није био насамо са женом ако није била члан породице. Исус је следио јеврејске обичаје када је био у Израилу. Међутим, у Самарији налазио се изван јеврејског подручја и није био везан јеврејским обичајима, иако је Исус, као што смо видели и на другим местима, правио разлику између људских обичаја и Божјих заповести и налога.

Колико сте спремни да изађете из своје »зоне удобности« да бисте служили другима? Колико далеко би требало да идете?

РИМСКИ КАПЕТАН

Прочитајте текст у Јеванђељу по Матеју 8,5-13. (Види: Лука 7,1-10) Како нас овај извештај учи да чак и највеће културолошке разлике могу бити премошћене захваљујући Јеванђељу?

Римски капетан, заповедник центуриона, који је командовао стотином, потражио је Исуса у Капернауму. Јевреји су презирали окупаторску римску војску. Такође, многи Римљани мрзели су Јевреје. Упркос великим културолошким и политичким разликама, овде можемо запазити блиску заједницу између овог Римљанина и Јевреја.

У Јеванђељу по Луки забележено је да је капетан посетио »старјешине јудејске« (Лука 7,3) и замолио их да доведу Исуса. Невероватно је што су управо они то и учинили. Замолили су Исуса да дође и излечи капетановог слугу. Ко су биле старешине? Текст ништа не каже о томе, али изгледа да су имали другачији однос према Исусу него остале старешине.

Капетан је очигледно био човек вере; његове речи упућене Исусу: »Само реци ријеч, и оздравиће слуга мој« (Матеј 8,8), биле су невероватно сведочанство о његовој вери у Исуса. »Капетан није чекао да види да ли ће Јевреји примити Онога који је тврдио да је њихов Месија. Када је светлост која 'обасјава свакога човјека који долази на свијет' (Јован 1,9) засјала над њим, он је – иако издалека – разабрао славу Божјег Сина.« (Елен Вајт, *Чезња векова*, стр. 317. оригинал)

Римски капетан је схватао и поштовао јеврејска верска осећања. Знао је да Јеврејима према закону није било дозвољено да улазе у незнабожачке куће; зато је замолио Исуса да пружи своју помоћ са удаљености. Слуга је био излечен. Вера незнабошца заповедника, била је награђена. Исус је истакао да је капетан пример оних који ће се у велики дан широм света придружити јеврејским патријарсима на Месијиној гозби.

У овом извештају запажамо да велике културолошке разлике нису могле да раздвоје Јевреје и римског капетана. Како на основу поука из овог извештаја можемо научити да превазиђемо културолошке разлике да бисмо досегли друге?

СУОЧАВАЊЕ СА НЕЧИСТИМ ДУХОВИМА

Прочитајте текстове у Јеванђељу по Луки 8,26-39. и Матеју 15,21-28. На који начин нам ови стихови помажу да схватимо како се Исус односио према нејеврејима? Како схватамо Исусове речи упућене жени Хананејки? Такође, какве поуке су ученици требало да добију видећи да Исус служи онима, који нису били део заветног народа?

Гадаринска област налазила се на источној обали Галилејског језера. Тим подручјем раније су владали Грци, али је касније постала део римске провинције Јудеје. Човек из гадаринске околине био је опседнут нечистим духовима. Његова опседнутост испољавала се на страشان начин. Њему је заиста била потребна божанска помоћ, коју је и примио.

Да се ово дело излечења догодило на незнабожачкој територији потврђује чињеница да су се тамошњи становници бавили гајењем свиња. Занимљиво је запазити њихову реакцију када су се свиње удавиле, а они доживели материјални губитак. Становници тога краја замолили су Исуса да напусти њихову област. Исус је излеченом човеку наложио да остане, јер је требало да сведочи свом народу о Њему. Нема сумње да је његов промењен живот, чак и више од речи, био снажно сведочанство другима.

У следећем догађају, кћер жене Хананејке »врло је мучио ђаво«. (Матеј 15,22) Жена Хананејка потицала је из области богате културолошке разноликости. Њени преци Хананејци напустили су своју земљу, када ју је, под вођством Исуса Навина, освојио израиљски народ. Овде поново видимо да Исус жели да досегне оне који нису били израиљског порекла.

Исус је у разговору са њом користио помало грубе речи, упоређујући њен народ са псима. Међутим, оне су биле изговорене само да би искушале њену веру и да би показала своју понизност и спремност да добије потребну помоћ.

»Спаситељ је задовољан. Он је окушао њену веру у Себе. Својим поступањем према њој, показао је да она која је сматрана одбаченом од Израиља није више туђин, већ дете из Божје породице. Као дете има право на Очеве дарове. Христос сада испуњава њен захтев и завршава поуку ученицима.« (Елен Вајт, *Чезња векова*, стр. 401. оригинал)

Поука коју је требало да усвоје, а која је била у супротности са њиховим схватањима, јесте да Јеванђеље није намењено само Јеврејима, већ и другим народима.

ДЕСЕТ ГУБАВАЦА

Прочитајте текст у Јеванђељу по Луки 17,11-19. Какве поуке налазимо у овом тексту, без обзира на нашу народност или порекло?

Запазите прво да су сви ови несрећни људи познавали Исуса. Ословили су Га по имену и назвали Учитељем, молећи да их излечи. Такође, занимљиво је што нису били одмах излечени на том месту. Речено им је да оду и покажу се свештеницима, као што је наложено у 3. Мојсијевој 14,2. То што су се само окренули и отишли показало је да су веровали у Њега и Његову моћ да их исцели.

Међутим, само је Самарјанин изразио своју захвалност Исусу за оно што му је учинио. Деветорица нису заборавила да оду свештеницима, али су занемарила да се захвале Ономе који их је излечио. Самарјанин се окренуо, пре него што је отишао свештеницима. Иако у тексту није речено да су остала деветорица били Јевреји, с обзиром на место догађаја највероватније да јесу. Чињеница која, такође, указује да су остала деветорица били Јевреји је та што је апостол Лука посебно нагласио да је човек који се захвалио био Самарјанин и да га је Исус назвао »туђином«. Иако Јевреји обично нису ступали у додир са Самарјанима, њихова болест превазишла је те препреке. Заједничка несрећа и невоља срушила је етничке разлике. Њихова заједничка потреба за очишћењем, излечењем и спасењем, довела их је Исусу.

Ипак, Самарјани и остали странци нису били непосредан циљ Исусове службе: »Ја сам послан само к изгубљенијем овцама дома Израиљева«. (Матеј 15,24) Он је прво намеравао да постави снажан темељ за мисионски рад међу Јеврејима. Међутим, у току своје службе, указао је својим следбеницима да Јеванђеље треба ширити у целом свету. Ову идеју су схватили тек после Његовог васкрсења, иако се Исус и раније трудио да отвори умове својих ученика да би увидели да ће светска мисија постати њихов главни задатак.

Иако су сви људи показали веру, само се један вратио и захвалио Господу за оно што је примио. Зашто су захвалност и хвала тако важни за веру? На чему ви треба да се захвалите? Помислите колико бисте били срећнији када не бисте заборављали све оно због чега Богу дугујете захвалност. Постоји ли бољи начин за то од непрестаног захваљивања Богу?

ОБНОВА ЈЕДИНСТВА

»А бијаху неки Грци међу онима који бијаху дошли на празник да се моле Богу. Они, дакле, приступише к Филипу, који бјеше из Витсаиде Галилејске, и мољаху га говорећи: Господине, ми бисмо хтјели да видимо Исуса. Дође Филип и каза Андрији, а Андрија и Филип опет казаше Исусу. А Исус одговори им говорећи: Дође час да се прослави Син Човјечиј.« (Јован 12,20-23) Како нам овај догађај помаже да схватимо искрен вапај људи за спасењем, надом и одговорима које можемо наћи само у Исусу?

Грци су вероватно били обраћеници у јудаизам, будући да су дошли у Јерусалим да учествују у празнику. Отишли су Филипу, који је, иако Јеврејин, имао грчко име, што их је можда привукло к њему. Дакле, иако пионирски хришћански рад може бити извршен од стране страних мисионара који разумеју туђу културу и имају саосећања према људима које желе да доведу Христу најуспешнији рад врше људи који имају исто порекло као и циљна група људи.

Грци су дошли само неколико дана пре Исусовог распећа. Несумњиво, били су задивљени Његовим речима о својој патњи, смрти и коначној победи. (Глас са Неба их је, такође, подстакло да размишљају о томе.) Исус је био охрабрен њиховом жељом да Га »виде«. Њихов долазак означио је почетак еванђеоског рада у свету. Њега су предвидели и фарисеји, који су узвикнули: »Гле, свијет иде за Њим!« (Јован 12,19)

Овде видимо људе који нису припадали јудаизму, али који су желели да виде Исуса. Био је то знак да је свет спреман за Његову помирителску смрт! Ови Грци, представљајући различите народе света, били су привучени к Њему. Ускоро ће Спаситељев крст привући људе к Себи из свих земаља и из свих будућих времена (32. стих). Ученици ће затећи свет спреман да прими Јеванђеље.

Прочитајте текст у Јеванђељу по Јовану 12,20-32. Зашто Исус каже да треба да изгубимо свој живот да бисмо га сачували? Зашто то говори управо у овом контексту? На који начин сте ви искусили оно о чему Исус овде говори?

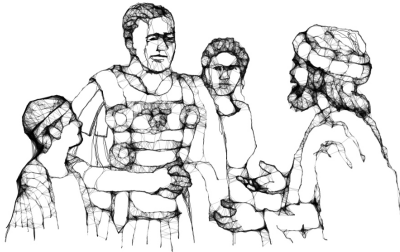
ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

»И то вам кажем да ће многи од истока и запада доћи и сјешће за трезу с Авраамом и Исаком и Јаковом у Царству небескоме: а синови царства изгнаће се у таму најкрајњу; ондје ће бити плач и шкргут зуба.« (Матеј 8,11.12) Иако су ове речи биле изговорене у одређеном оквиру, и односиле су се на одређене људе, не треба да занемаримо начело које у њима налазимо. Они којима су дате велике предности у облику духовних и теолошких истина, морају бити пажљиви. Лако је постати задовољан истинама које су нам дате, истинама које нико други не проповеда или учи. Прво, морамо бити сигурни да смо утемељени у овим истинама; затим, треба да будемо спремни да поучавамо оне који их не познају.

ЗА РАЗГОВОР:

1. Крст је указао на општост целог људског рода. Пред Богом сви смо грешници и само се милошћу можемо спасити. Ипак, многи људи себе често сматрају бољима од осталих. То је уобичајена појава присутна у људској историји. Какав став имате ви, ваша етничка, друштвена, финансијска или културолошка група? У ком смислу гајите осећање надмоћности према онима који се разликују од вас? Шта је погрешно у таквом ставу и како га у подножју крста можете променити?
2. Жена на студенцу посведочила је свом народу о Исусу. Шта то говори о мисији и важности чињенице да људи у оквиру своје културе теже да досегну друге?
3. Грци су желели да виде Исуса. Сигурно су слушали о Њему и својим очима видели шта је чинио. Исус је сада на Небу, а Црква и Његов народ представљају Га овде на Земљи. Шта то значи за нас, за живот којим живимо и сведочанство које дајемо?

ПЕТАР И НЕЗНАБОШЦИ

Текстови за проучавање у току седмице: Дела 2,5-21; 10,1-8,23-48; Римљанима 2,14-16; Дела 10,9-22; 11,1-10; 15,1-35.

Текст за памћење: »А Петар им рече: Покајте се, и да се крстите сваки од вас у име Исуса Христа за опроштење гријеха; и примићете дар Светога Духа; јер је за вас обећање и за дјецу вашу, и за све даљне које ће год дозвати Господ Бог ваш.« (Дела 2,38.39)

Петар је био први апостол који је објавио спасење незнабошцима. Он је био на челу Цркве много година после њеног оснивања, чак и када је Павле постао истакнути мисионар међу незнабошцима. Петар и Павле помогли су раној Цркви и њеним вођама, углавном Јеврејима, да схвате свеопшти карактер Великог налога.

Петар се залагао за стварање јединствене Цркве, уједињујући обраћенике из незнабоштва, који нису у потпуности познавали културу јеврејског народа, и обраћенике из јудаизма, који су били склони да својим обичајима припишу карактер божанских непроменљивих прописа. Попут свих мисионара пионира, Петар је морао да прави разлику између непроменљивих божанских прописа и културолошки условљених обичаја који нису били од пресудног значаја у животу верника, било да су Јевреји или незнабошци. Управо је Петар на сабору у Јерусалиму објавио незнабошцима да Бог »не постави никакве разлике међу нама и њима, очистивши вјером срца њихова«. (Дела 15,9) Такође, допринео је решењу проблема који су претили да угрозе јединство ране Цркве.

ПЕТАР НА ДАН ПЕДЕСЕТНИЦЕ

Исусове последње речи пре вазнесења имале су мисионски карактер: »И бићете Ми сведоци и у Јерусалиму и по свој Јудеји и Самарији и тја до краја Земље.« (Дела 1,8) Овде је поново дат налог да Јеванђеље треба да се шири по целом свету. Само десет дана касније, овај позив почео је да се остварује. Петар је имао кључну улогу у томе.

Прочитајте текст у Делима апостолским 2,5-21. На који начин овај догађај указује на Божју намеру да се Јеванђеље објави целом свету и улогу коју Јевреји треба да имају у том објављивању?

Прво испуњење Великог налога остварило се на дан Педесетнице, када се догодило изливање силе Светога Духа, које је имало за циљ ширење Јеванђеља у целом свету. Том приликом постигнути су велики резултати. Међутим, они су били само предукус много већих резултата који су уследили у наредним годинама.

Петрова проповед садржавала је неколико кључних појединости које важе и данас:

Прво, старозаветна пророчанства и обећања испуњена су у Исусу Христу (Дела 2,17-21). Истина је откривена преко моћних дела и знакова који су пратили Његову службу, као и преко Његове смрти и васкрсења (стихови: 22-24).

Друго, Исус је прослављен, постављен Богу с десне стране, и сада је Христос (Месија) и Господ свима (стихови 33-36). У Њему ће сви који се покају и крсте примити опроштење греха (стихови: 38.39).

Овде видимо активног и речитог ученика Петра који објављује своја веровања о Исусу. Исус га је позвао да постане снажан вођа у најранијим данима Цркве. Иако је био мање успешан и мање прилагодљив од Павла (види: Галатима 2,11-14), Петар је омогућио да се Јеванђеље прошири у 15 различитих народа, док је у Јерусалиму проповедао Јеврејима који су дошли из других земаља. На овај начин искористио је могућност да прошири Радосну вест на Блиски исток.

Како извештај о дану Педесетнице открива нашу крајњу потребу за Светим Духом у нашем животу? Какве одлуке треба да донесемо да бисмо били у складу са вођством Светога Духа?

КОРНИЛИЈЕВО ОБРАЂЕЊЕ: ПРВИ ДЕО

Прочитајте текстове у Делима апостолским 10,1-8.23-48. Чему нас овај извештај о незнабошцу, који је постао Исусов следбеник, учи о спасењу и сведочењу?

Обрађење Корнилија, римског капетана и незнабошца, названо је незнабожачким даном Педесетнице. Ово је кључни извештај у Делима апостолским, који се бави веома важним питањем са којим се суочавала рана Црква – може ли незнабожац постати хришћанин, а да пре тога не постане Јеврејин?

Седиште римске војске у целој Јудеји, укључујући и Јерусалим, налазило се у Ћесарији. Корнилије је био један од 6 капетана који су заповедали јединицом од 600 војника, званом кохорта. Његово име указује да је потицао из чувене римске војне породице, која је раније изнедрила заповедника познатог по томе што је поразио Ханибала, картагинског генерала, који је годинама пустошио Рим. Што је још важније, Корнилије је био богобојазан човек, који је неговао духовни живот у својој породици, молио се редовно и био великодушан према људима у потреби. Бог је чуо његове молитве и послао анђела да му однесе посебну поруку.

»Верујући у Бога као Створитеља неба и Земље, Корнилије Га је поштовао, признавао Његов ауторитет и тражио Његов савет у свим животним биткама. Био је веран Господу у свом дому и у својим службеним дужностима. Подигао је олтар Богу у својој кући, јер се није усуђивао да остварује своје планове или да носи своје одговорности без Божје помоћи.« (Елен Вајт, *Апостолска црква – Христовим трагом*, стр. 133. оригинал)

Запазите, такође, шта се догодило када је Корнилије коначно срео Петра. Поклонио му се и указао дубоко поштовање, што је апостола сигурно дубоко изненадило. Видимо да је овај незнабожац и побожан човек, коме је Бог показао своју наклоност, и даље морао још много да учи, чак и неке основне истине.

Које Корнилијеве особине, које је неговао, иако није све знао, треба и ми да негујемо у свом духовном животу?

КОРНИЛИЈЕВО ОБРАЂЕЊЕ: ДРУГИ ДЕО

»А Петар отворивши уста рече: Заиста видим да Бог не гледа ко је ко; него је у сваком народу онај који Га се боји и твори правду мио Њему.« (Дела 10,34.35) Иако ове речи нама не делују посебно, потекле са Петрових усана у то време биле су невероватно признање. Треба да се подсетимо ко је био Петар, одакле је дошао, и са каквим се ставовима још увек борио (види: Галатима 2,11-16). Искуство са Корнилијем помогло му је да много јасније увиди своје заблуде и добије праву слику о Божјој намери са еванђеоском поруком.

Прочитајте текст у Делима 10,33. Шта је Корнилије рекао Петру, а што је показало да је упркос свом великом непознавању истине схватио да следити Господа значи бити Му послушан?

Прочитајте текст у Делима 11,14. Шта у овом тексту указује на потребу да објавимо Јеванђеље и таквом побожном човеку као што је Корнилије?

Како нам текст у Римљанима посланици 2,14-16. помаже да схвати-мо Корнилијево искуство?

Као што смо видели, Корнилије је био »богобојазан« незнабожац (Дела 10,2), који је морао још много да учи (зар не морамо сви?). Ипак, његов пост и молитва открили су срце отворено за Господа. Када је дошао прави тренутак, Бог је чудесно деловао у његовом животу.

У овом извештају важно је запазити да му анђеоло, иако се појавио пред њим, није проповедао Јеванђеље. Уместо тога, анђеоло је омогућио Корнилију да се сретне са Петром, који му је говорио о Исусу (види: Дела 10,34-44). Овде је дат пример како Господ користи људе као своје гласнике које шаље у свет.

ПЕТРОВО ВИЂЕЊЕ

Као што смо јуче видели, до тренутка када је Петар ступио у додир са Корнилијем, променио је став према незнабошцима, који други верници Јевреји још нису разумели. (Види: Дела 10,44.45) Који догађај је утицао на Петрову промену?

Прочитајте текстове у Делима 10,9-22. и 11,1-10. Колико се он чврсто држао погрешних ставова када је било потребно да доживи овакво искуство да би његов ум могао да прихвати ту истину?

Корнилијево обраћење и Петрова улога у сведочењу били су толико важни за мисију Цркве да је Бог на натприродни начин разговарао са обојицом, мисионаром и домаћином који ће примити мисионара: у време када је анђео посетио Корнилија, Петар је имао виђење.

Такође, Петар је боравио у Јопи у дому једног кожара. (Дела 9,43; 10,6.32) Ову појединост не треба да занемаримо. Кожари и њихов занат нису били омиљени међу Јеврејима пошто су долазили у додир са мртвим телима и пошто су користили излучевине у току процеса обраде. Кожарима није био дозвољен улазак у град; запазите да се кућа Симона кожара налазила »код мора«. (Дела 10,6)

Петров боравак код кожара указује да је још пре добијања виђења схватио да су неки његови пређашњи ставови били у супротности са Јеванђељем. И Петар и Корнилијева породица морали су да одбаце одређене културолошке предрасуде. Сви људи, представљени различитим животињама у Петровом виђењу, јесу Божја деца.

Позив упућен Петру да сведочи Корнилију показује да нису све религије подједнако прихватљиве, иако Бог прихвата све људе. Корнилије је већ био »религиозан« човек, скоро као и сви остали у тадашњем друштву. Као војнику обожаване богиње Митре није му било странао, а као заповедник учествовао је у прослављању цара. Међутим, ове облике религије Бог није сматрао прихватљивим.

Овде налазимо поуку за оне који нехришћанске религије изједначавају са хришћанством. Овакав став води ублажавању библијских тврдњи о јединствености и коначности карактеру хришћанства.

На који начин показујемо поштовање према људима чију веру сматрамо погрешном, а да при том не оставимо утисак да и сами поштујемо та веровања? У чему је разлика између поштовања људи и поштовања њихових веровања?

ЈЕРУСАЛИМСКИ ДЕКРЕТ

Први мисионски успех међу незнабошцима покренуо је кључно питање у раној Цркви у вези са оним што се очекивало од незнабожачких обраћеника, оних који су били накалемљени на библијску веру (Римљанима 11,17). Напетост увек настаје када се људи из других религија и култура придружују установљеној верској заједници. У овом случају, хришћани Јевреји, који су веома поштовали захтеве старозаветних закона и обреда, претпостављали су да ће и незнабошци прихватити и поштовати ове законе и обреде. Главно питање представљало је обрезаше, основни услов за улазак у јеврејску заједницу за мушкарце, које је било симбол повиновања свим захтевима јудаизма. Да ли су обраћеници из незнабоштва требало да се подвргну обрезашу? Неки хришћани Јевреји у Јудеји имали су такво мишљење. Своја убеђења износили су јасним теолошким језиком: према њиховом мишљењу обрезаше је било важно за спасење.

Шта се догодило на Сабору у Јерусалиму, а што је помогло да се реши ово важно питање? Дела 15,1-35.

Иако је питање обрезаша било главни разлог одржавања Сабора у Јерусалиму, том приликом решавана су питања бројних културолошких обичаја, које Јеванђеље није захтевало од обраћеника. Декрет донет на Сабору (стихови: 23-29) пружио је заједничку основу на којој су Јевреји и обраћеници из незнабоштва могли да изграде заједницу. Јеврејске суштинске вредности биле су испоштоване, а незнабошцима није било наметнуто обрезаше. Одлука донета на Сабору била је и практична и теолошка. Она је поставила образац по коме Црква треба да се бави питањима и проблемима, пре него што дође до великих подела. Искусни мисионари уче да препознају суштинска хришћанска веровања и усредсреде се на њих, не дозвољавајући да их оптерећују питања која нису пресудна за веру.

Какве поуке можемо извући из Јерусалимског сабора које могу помоћи данашњој Цркви у решавању тешких питања? Шта су чинили што нам може послужити као узор?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Прочитајте поглавље »Јевреји и незнабошци« у књизи Елен Вајт *Апостолска црква – Христовим трагом*, стр. 188-200. оригинал.

»Петар је причао и о свом запрепаштењу када је, док је још говорио речи истине окупљенима у Корнилијевом дому, видео како се Свети Дух спушта на његове слушаоце, незнабошце као и на Јевреје. Иста светлост и слава која је обасјавала обрезане Јевреје, блистала је и са лица необрезаних незнабожаца. То је било божанско упозорење да Петар не сме да сматра да су једни нижи од других, јер их Христова крв подједнако може очистити од сваког безакоња...

Петров говор припремио је Сабор да пажљиво саслуша Павла и Варнаву, који су говорили о свом искуству из рада са незнабошцима.« (Елен Вајт, *Апостолска црква – Христовим трагом*, стр. 193.194. оригинал)

ЗА РАЗГОВОР:

1. Петрово виђење често се користи да се њиме подржи тврдња да старозаветни закони о исхрани више не важе – нарочито као оправдање за употребу нечистог меса. Значење овог виђења Петар је лично објаснио: »Бог мени показа да ниједнога човјека не зовем погана или нечиста.« (Дела 10,28) Виђење се, значи, није односило на начин исхране, већ на прихватање других људи као Божје деце, без обзира на њихову етничку припадност, занимање или религију. Зашто, онда, људи повезују овај текст са питањем исхране? Шта то говори о томе колико пажљиви треба да будемо са тим како се служимо Светим писмом?

2. Размишљајте о тексту забележеном у Римљанима 2,14-16. Како ми као Црква треба да се односимо према овој идеји када је реч о мисији? Односно, зашто треба да проповедамо онима који имају записан Закон у срцу?

3. У поуци у одељку од четвртка разговарали смо о одлукама Сабора у Јерусалиму као узору за данашњу Цркву. Прочитајте поново следећи текст: Дела 15,1-35. Које појединости у овом тексту представљају узор за данашњу Цркву? На пример, обратите пажњу на следеће: 1) лична сведочанства; 2) улога Јеванђеља, 3) улога Писма; 4) улога мисије; 5) како су се људи опходили једни према другима на Сабору.

ФИЛИП КАО МИСИОНАР

Текстови за проучавање у току седмице: 2. Коринћанима 4,18; Дела 2,44-47; 4,34-37; 6,1-7; Дела 8; Дела 21,7-10.

Текст за памћење: »Него ћете примити силу кад сиђе Дух Свети на вас; и бићете Ми свједоци и у Јерусалиму и по свој Јудеји и Самарији и тја до краја Земље.« (Дела 1,8)

Мисија у свету била је главна брига васкрслог Христа у току 40 дана између распећа и вазнесења. У Новом завету сачувано је најмање пет Његових изјава које су биле део Великог налога: Матеј 28,18-20; Марко 16,15; Лука 24,47-49; Јован 20,21; Дела 1,5-8. Оне заједно чине највећи задатак икада поверен хришћанима. Међу налозима дата је и географска стратегија за мисионски рад, из Јерусалима као основе требало је кренути у Јудеју и Самарију, а затим до краја Земље. Схвативши озбиљно ову заповест, кренули су на рад у жељи да је испуне.

Ова географска стратегија истиче се у мисионском раду јеванђелисте Филипа. Према 8. поглављу Дела апостолских његов рад се постепено ширио изван Јерусалима, обухватајући све ширу област.

Ко је био Филип јеванђелиста? Шта Божја реч говори о њему и раду који је обављао у најранијим данима Цркве? Коначно, какве поуке можемо извући за себе из надахнутог извештаја о овом мисионару?

ФИЛИП ЈЕВАНЂЕЛИСТА

»Нама који не гледамо на ово што се види, него на оно што се не види; јер је ово што се види, за вријеме, а оно што се не види, вјечно.« (2. Коринћанима 4,18) Размислите о овим Павловим речима, нарочито док у току ове седмице будете проучавали о Филипу јеванђелисти, о коме, иначе, мало знамо, само на основу неколико навода у Библији. Као што ћемо видети, Филип је учинио значајна дела за Бога, али за то није примио велико признање. Да ли познајете људе који су учинили велике ствари за Бога, али су примили мало признања за то? Зашто је важно да увек имамо на уму начело Павлових речи, нарочито ако обављамо посао који не привлачи много пажње или похвале? Види: 1. Коринћанима 4,13.

Филип је било општепознато грчко име које значи »Онај који воли коње«. У Новом завету четири особе назване су тим именом. Двојица су имала и додатно име »Ирод«, будући да су били део Иродове владајуће породице, која је спроводила строгу владавину над Израиљем у новозаветно време. Друга два споменута Филипа имали су истакнуту улогу у мисији.

Први од њих, Филип из Витсаиде, био је ученик преко кога је Натанаило дошао Исусу (Јован 1,43-46) и који је касније и Грке довео Исусу (Јован 12,20.21).

Други Филип назван је »јеванђелиста« у Делима 21,8. да бисмо га разликовали од Филипа ученика. Он се први пут спомиње у цркви у Јерусалиму као онај »који служи око трпеза« (Дела 6,2-5), а затим када је постао јеванђелиста и мисионар (Дела 8,12). Његова мисионарска служба, која је трајала више од двадесет година, споменута је у Делима апостолским. О његовом пореклу скоро више ништа не знамо.

»Филип је проповедао Јеванђеље Самарјанима; управо је он имао храбрости да крсти Етиопљанина. Неко време рад ова два радника (Филипа и Павла) био је тесно повезан. Насиље и прогонство под вођством фарисеја Савла расејали су цркву у Јерусалиму и уништили рад седам ђакона. Бекство из Јерусалима нагнало је Филипа да промени свој начин рада, и навело да се одазове истом позиву коме је Павле посветио свој живот. Драгоцени су били часови које су Павле и Филип проводили заједно; узбудљива су била сећања на дане када је светлост, која је блистала на Стефановом лицу окренуто према Небу у тренуцима мученичке смрти, обасјала у свој својој слави прогонитеља Савла, доводећи га до Исусових ногу.« (Елен Вајт, *Sketches From the Life of Paul*, стр. 204)

ЧЕКАЊЕ ЗА ТРПЕЗОМ

Прочитајте текстове у Делима апостолским 2,44-47; 4,34-37. Како је рана Црква овде приказана?

Неко време владали су прилично добри односи међу првим верницима. Међутим, пошто су сви пала људска бића, није прошло много времена пре него што је напетост почела да расте.

Прочитајте текст у Делима 6,1-7. Какав проблем се појавио, и како га је Црква решила?

Брзи раст Цркве у Јерусалиму довео је до друштвених несугласица. Филип је био одређен да се бави тим питањем. Међу обраћеницима било је људи у незавидном материјалном положају чије је учешће у свакодневним заједничким оброцима стављало све веће захтеве пред црквене вође. Наступило је и незадовољство због неправедне поделе хране удовицама грчког порекла. Ово питање посебно је било осетљиво због налога да не треба занемаривати удовице и сирочад.

У намери да реше ово озбиљно питање, свих дванаест апостола окупило је вернике и предложило да се именују седморица људи испуњених Духом Светим и мудрошћу, који би дословно »служили око трпеза«, да би Дванаесторица могла »у служби ријечи остати«. (Дела 6,3.4) Сва седморица имала су грчка имена, што је можда указивало на успостављање равнотеже у служби према занемареним грчким удовицама. Међу њима био је и Филип. Он се овде први пут спомиње у Библији.

Апостоли су увидели да им је потребна додатна помоћ у вођењу Цркве, да они не би били оптерећени управљањем средствима неопходним за свакодневни живот. Нагласили су да је њихов позив да се посвете Божјој речи и молитви.

Какви проблеми постоје у вашој месној цркви, и како можете дозволити Богу да вас употреби у њиховом решавању?

ФИЛИП У САМАРИЈИ

Савле, будући апостол и мисионар, први пут се спомиње у Библији приликом каменованја ђакона Стефана, првог хришћанског мученика. Овај талас прогонства, међутим, само је потпомогао даље ширење Јеванђеља.

Прочитајте текст у Делима 8,1-6. Каква је била последица прогонства јерусалимске цркве?

Самарија је била прва станица на путу ширења хришћанства. Самарјани су себе сматрали потомцима Израиљца који су у тој области остали у време, када је Асирија 722. године пре нове ере протерала већину израиљског народа. Међутим, Јевреји су сматрали да су Самарјани потомци странаца које су Асирци на силу населили у Израиљу. Однос између Јевреја и Самарјана у новозаветно време био је обележен напетом и нетрпељивошћу. Међутим, као што смо раније видели, Исус је приликом сусрета са женом на студенцу, која је у свом народу почела да »шири Јеванђеље«, већ припремио пут за мисионски рад у тој области.

Филип је сада рад за трпезом заменио радом мисионара и јеванђелисте међу Самарјанима. Као онај који је побегао пред верским прогонством у Јерусалиму, није губио време. Објавио је да је Месија, кога су чекали и Јевреји и Самарјани, дошао (Дела 8,5.12).

Прочитајте текст у Делима 8,6-15. Колико је успешна била Филипова служба у Самарији?

Господ је силно употребио Филипа у овом првом страном мисионском пољу. Изјава коју је дала жена на студенцу да се »Јевреји не мијешају са Самарјанима« (Јован 4,9), постала је питање прошлости.

Каква непријатељства, нетрпељивости и предрасуде, које су затривале вашу душу, треба да постану »питање прошлости«? Зар није време да све то оставите иза себе!

СУСРЕТ СА ЕТИОПЉАНИНОМ

Према тексту у Делима апостолским 8,26-39. Филип је ступио у додир са етиопским управитељем благајне, усмеравајући мисију још један корак напред у правцу »тја до краја Земље«. (Дела 1,8) Филип је био карика која је повезала мисионски рад у Самарији и Гази. Из Самарије, која се налазила северно од Јерусалима, Филип је позван у Газу, која је јужно од града. Његов рад на северу био је усредсређен на групу људи; овде на појединца. Филип је у Самарији могао да објави Христа само помоћу пет књига Мојсијевих, јер су Самарјани једино њих прихватили; овде је могао да употреби Књигу пророка Исаије, највероватније на грчком језику.

Које текстове из Књиге пророка Исаије је Етиопљанин читао (Исаија 53) и зашто су Филипу пружили савршену прилику да му сведочи?

За разлику од свог рада у Самарији, у којој је чинио чуда (Дела 8,6), Филип је са Етиопљанином само проучавао Библију. Какву поуку можемо извући из ових примера док служимо другима?

Господњи Дух позвао је Филипа чим је Етиопљанину објаснио »Радосну вест о Исусу« и крстио га. Филип није имао прилику да пренесе своја веровања и учења свом новом обраћенику. Етиопљанин је био упућен да пригрли хришћанску веру у оквиру афричке културе, вођен Старим заветом и Божјим Духом, који је већ деловао у њему, јер је већ показао веру у Бога и Његову реч.

Филип је објаснио Етиопљанину кључне старозаветне текстове о Исусовој смрти. Зашто Исус, Његова смрт и васкрсење морају да буду средишња вест коју дајемо свету? Шта наша порука представља без Њега?

ФИЛИП КАО ЈЕВАНЂЕЛИСТА, ОТАЦ И ДОМАЋИН

Филип је био помазан за Господњи посао. Влада подељено мишљење о томе шта значи када »Дух Господњи узме Филипа« (Дела 8,39). Да ли му је било речено да оде у Азот (40. стих) или је на чудесан начин тамо пренесен? Шта год да се догодило, кључно је то да је Филип био потчињен утицају Светог Духа, и да је Бог могао да га употреби да обави значајан посао у Његовом делу.

Прочитајте текст у Делима апостолским 8,40. Шта овај стих говори о Филипу што нам помаже да схватимо зашто је назван »јеванђелиста«?

Прочитајте текст у Делима 21,7-10. Шта можемо да научимо о Филипу из ових неколико стихова?

У овом делу извештаја сазнајемо да је Филип био породичан човек који је имао четири неудате кћери. Позив упућен Филипу да напусти ђаконску службу и започне да се бави еванђеоским радом био је разлог његових честих путовања. Знамо да је путовао из Јерусалима у Самарију, затим у Газу, а онда у све градове од Азота до Тесарије, који су се налазили на обали дугачкој 80 километара. Сигурно да има и незабележених путовања. Попут свих мисионара пионира, суочавао се са бригама, неповољним приликама, »успонима и падовима« које такав рад обухвата. Ипак, он се тако старао о својој породици да су четири његове кћери испуњене Духом Светим примиле дар пророштва. То сведочи о добром родитељству и правој побожности ове хришћанске мисионарске породице.

Текст открива да је апостол Павле одсео код Филипа »много дана«. (Дела 21,10) Двадест и пет година раније, Павле, који се тада звао Савле, био је насилни и опаки прогонитељ хришћана (Дела 9,1.2). Прогонство верника из Јерусалима под Павловим вођством присиљило је Филипа да побегне у Самарију (Дела 8,1-5). Сада, годинама касније, прогонитељ и прогоњени срили су се у Филиповом дому. Био је то занимљив сусрет браће и сарадника у великом задатку ширења Јеванђеља у нејеврејском свету!

Зашто је кључно да у своме раду за друге никада не заборавимо своју прву обавезу: своју породицу?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Прочитајте поглавље »Јеванђеље у Самарији« у књизи Елен Вајт *Апостолска црква – Христовим трагом*. стр. 103-111. оригинал.

»Иако су се због прогонства морали расејати на све стране, били су испуњени мисионском ревношћу. Схватили су одговорност своје мисије. Знали су да у својим рукама држе хлеб живота намењен изгладнелом свету; били су покренути Христовом љубављу да тај хлеб ломе свима који су осећали потребу за њим.« (Елен Вајт, *Апостолска црква – Христовим трагом*. стр. 106. оригинал)

»Када су Његови ученици били протерани из Јерусалима, у Самарији су нашли сигурно уточиште. Самарјани су с добродошлицом дочекали ове веснике Јеванђеља, а јудејски обраћеници пожњели су драгоцену жетву међу онима који су некада били њихови најогорченији непријатељи.« (Елен Вајт *Апостолска црква – Христовим трагом*. стр. 106. оригинал)

ЗА РАЗГОВОР:

1. Као што смо видели, Јеванђеље руши препреке међу људима. Тако треба да буде. Стварност је понекад другачија. Зашто људи, чак и хришћани – они који схватају да смо сви исти пред Богом, да нас крст чини све једнакима – дозвољавају да нас културолошке, друштвене и друге препреке у великој мери поделе? Како Хришћанска адвентистичка црква, која има свеопшти карактер, може да укљони овакве предрасуде?

2. Као што смо видели, прогонство ране Цркве нагнало је вернике да се расеју, а као резултат тога, Јеванђеље је почело да се шири. Иако је Бог то извео на добро, не смемо заборавити да верско прогонство никада није добро, никада исправно, никада оправдано. Какав став треба да заузмемо према онима који се суочавају са верским прогонством, иако се не слажемо са њиховим верским уверењима? (Види: Лука 6,31)

МОЈИ ЗАКЉУЧЦИ И ОДЛУКЕ:

ПАВЛОВО ПОРЕКЛО И ПОЗИВ

Текстови за проучавање у току седмице: Дела 9,1; Филибљанима 3,6; 1. Коринћанима 15,10; Дела 9,1-22; 26,18; Галатима 2,1-17.

Текст за памћење: »А Господ му рече: **Иди, јер ми је он суд изабрани да изнесе име Моје пред незнабошце и цареве и синове Израиљеве. А Ја ћу му показати колико му ваља пострадали за име Моје.**« (Дела 9,15.16)

Једна од најистакнутијих личности у Новом завету био је Павле, првобитно Савле из Тарса. Павле је за рану Цркву био оно што је Мојсије био деци Израиљевој. Разлика је у томе што је Мојсије повео Божји народ из незнабожачке земље, да би Израиљ могао да чини Божју вољу, док је Павле понео Божју реч из Израиља незнабошцима, да би незнабошци могли да чине Божју вољу.

О Павлу знамо више него о другим хришћанима из првог века. Посебно се истиче његов значајан допринос снажном хришћанском утицају у последње две хиљаде година. Његове мисионарске посете и активности међу народима око Средоземног мора представљају снажан пример хришћанске мисије будућим нараштајима.

Павлу се приписује да је уздигао библијске вечне истине из јеврејске културе, у којој су грађански, обредни и морални закони били толико испреплетени са јеврејским начином живота да је било тешко направити разлику између јеврејских обичаја и Божјих вечних истина упућених народима.

Ове седмице проучаваћемо о некоме ко је, поред Исуса лично, по мишљењу многих, био најважнија личност у Новом завету.

САВЛЕ ИЗ ТАРСА

Савле је рођен у Тарсу, важном граду који се налазио на трговачком путу између Сирије и западне Азије (Дела 22,3). Тарс је био мултикултурно средиште, индустријски и образовни центар, и привремени дом најпознатијем римском говорнику и сенатору, Цицерону.

Савлови родитељи били су Јевреји из Венијаминовог племена, који нису живели у Израиљу. Име које је добио приликом рођења било је Савле (јеврејски *сха'ул*, »Измољен од Бога«), али када је започео своју мисију међу незнабошцима (Дела 13,9), добио је име Павле (латинско Паулус, име истакнуте римске породице). Такође, пошто је био фарисеј, Павле је највероватније имао супругу, иако ништа не знамо о њој. У ствари, уопште не знамо много о његовој породици, мада су сестра и сестрић споменути (Дела 23,16). Павле је, такође, био римски грађанин (Дела 22,25-28).

Савле је највероватније до своје 12 године стицао образовање у школи при синагоги у Тарсу, а затим у рабинској школи у Јерусалиму у којој му је учитељ био познати рабин Гамалаило (Дело 22,3). Попут већине јеврејских младића учио је занат. Бавио се израђивањем шатора (Дела 18,3).

Као што је већ речено, Павле је био фарисеј (Филипљанима 3,5). Фарисеји (што значи »одвојени«) били су познати по томе што су наглашавали да сви Јевреји треба да држе све Божје законе, оне који су записани у Мојсијевим књигама, као и оне које су књижевници усмено преносили из нараштаја у нараштај. Због свог изразитог родољубља и строге послушности јеврејским законима међу својим сународницима остављали су утисак да су испуњени духом лицемерства и осуде. Међутим, Павле није крио чињеницу да су он и његов отац фарисеји (Дела 23,6).

Павлово порекло било је важан чинилац у његовом успешном мисионском раду међу Јеврејима и незнабошцима. Омогућило му је да добро упозна Стари завет, једино Писмо доступно првим хришћанима. Такође, помогло му је да се упозна са мноштвом додатих прописа старозаветним законима. Све ово га је оспособило да направи разлику између безвременских божанских и вечних истина утемељених на Писму са једне стране и каснијих јеврејских културолошких допуна и предања, која нису била обавезна. Њих су Исусови следбеници, који су се обратили из незнабоштва, могли да занемаре. Као што смо видели, ово питање постало је веома важно у животу ране Цркве. Данас је, такође, улога културе у Цркви веома важна.

Која наша хришћанска веровања су у најоштријем сукобу са културом у којој живимо? Како решавате сукоб, а да при том не чините уступке које никада не бисте смели да чините?

ПАВЛОВ КАРАКТЕР

Особине личности развијају се под утицајем домаћег окружења, образовања и културолошког наслеђа. Карактер представља скуп особина, одлика и способности који одређује каква ће бити одређена особа.

Прочитајте текстове у Делима 9,1; Филиплјанима 3,6.8; 1. Коринћанима 15,9.10; 1. Тимотију 1,16; Галатима 1,14; 2. Коринћанима 11,23-32. Шта ови текстови говоре о Павловом карактеру и личности?

Јасно је да је Павле био човек великих убеђења и ревности. Пре искуства новорођења, ревност га је нагнала да прогони рану Цркву. Подржао је каменовање Стефана (Дела 7,58), залагао се за утамничење хришћанских жена и мушкараца (Дела 8,3), претио је смрћу ученицима (Дела 9,1) и гонио хришћане у инострану земљу (Дела 9,2; Галатима 1,13)

Када је свој живот посветио проповедању Јеванђеља, своју ревност и жар користио је на добро, упркос изузетним невољама и изазовима. Само човек потпуно посвећен ономе у шта верује учинио би што и он. Иако је све изгубио ради Христа, сматрао је све »трицама«, што у грчком језику значи нешто бескорисно, попут смећа. Павле је схватио шта је важно у животу, а шта није.

Павле је био понизан човек. Делимично због кривице из ранијег прогона хришћана, сматрао је себе недостојним свог високог позива. Такође, као неко ко је проповедао да је Христова праведност наша једина нада у спасење, знао је колико је грешан у поређењу са светим Богом. Такво знање било је више него довољно да би остао понизан, покоран и захвалан.

»Само зрак Божје славе, само зрачак Христове чистоте, кад продре у душу, чини да се болно препозна свака мрља прљавштине, да се открију изопаченост и недостаци човековог карактера. Он чини очигледним не свете жеље, неверност срца и нечистоту усана.« (Елен Вајт, *Пут Христу*, стр. 29. оригинал)

Нико од нас није имун на понос. Како нас усредсређеност на крст, и на оно што он представља, може излечити од греха?

ОД САВЛА ДО ПАВЛА

Прочитајте текст у Делима 9,1-22. у коме је забележен извештај о Павловом обраћењу. Како је ово искуство било повезано са његовим мисионским позивом? Види: Дела 26,16-18.

Од самог почетка било је јасно да је Господња намера да употреби Павла у раду за Јевреје и незнабошце. Ниједан други догађај у току Павловог припремања за преузимање улоге мисионара и теолога не може се упоредити по важности са његовим обраћењем. О том искуству често је говорио приликом сведочења другима.

»Него устани и стани на ноге своје; јер ти се за то јавих да те учиним слугом и свједоком овоме што си видио и што ћу ти показати.« (Дела 26,16) Павле није могао да проповеда или поучава о ономе што не зна. Он је проповедао и поучавао на основу личног искуства и познавања Господа. Све време био је у складу са Божјом речју. (Види: Римљанима 1,1.2)

Прочитајте текст у Делима 26,18. Шта је био резултат Павловог рада?

У овом тексту можемо запазити пет циљева јединственог мисионског рада:

1. Отворити очи људима. Учинити Бога и Исуса стварним, присутним, делотворним и привлачним.
2. Помоћи да се обрете од таме к виделу, од незнања ка знању – што је суштинска тема Јеванђеља. (Види: Лука 1,78.79)
3. Одвратити их од сотониног утицаја и усмерити Богу.
4. Помоћи да приме опроштење од греха. За проблем греха постоји решење. То је жива, исцељујућа, суштинска порука хришћанства.
5. Помоћи им да приме достојање међу посвећенима, да постану верници Божје цркве, без обзира на етничку припадност, пол или националност.

Ако би вас неко упитао какво је ваше искуство са Исусом и шта му можете рећи о Њему, шта бисте одговорили?

ПАВЛЕ У МИСИОНСКОМ ПОЉУ

»Тако да од Јерусалима и наоколо тја до Илирика напуних Јеванђељем Христовијем.« (Римљанима 15,19) Какве кључне елементе за било коју врсту мисонског рада можемо пронаћи у овом тексту? Види: 1. Коринћанима 1,23; 2,2; Галатима 6,14; Филибљанима 1,15-18.

Када су Павлови напори у мисионском раду у питању, једно је сигурно: без обзира где се налазио, проповедање о распетом Христу било је у средишту његове поруке. Чинећи тако, показао је своју верност позиву, који је добио од Христа на самом почетку, да проповеда о Исусу. Порука за данашње раднике у мисионском пољу је очигледна: шта год да проповедамо и поучавамо (а нама као адвентистичким хришћанима поверене су многе истине које треба да поделимо са светом), у средишту свог мисионског рада морамо имати Христа и то распетог.

Међутим, Павле није проповедао о Исусу као о неком облику објективне истине, а затим настављао својим путем. Суштина његовог рада било је оснивање цркава и хришћанских заједница у свим областима у којима је радио.

Постоји још један чинилац Павловог мисионског рада.

Прочитајте текст у Колошанима 1,28. О чему Павле овде говори? Односно, да ли се ради о евангелизму или учеништву?

Ако читамо Павлове посланице, јасно је да нису све еванђеоског карактера, бар у смислу у коме користимо овај израз, односно, не говоре све о досезању оних који не познају Христа. Напротив, многе посланице биле су упућене већ основаним црквеним заједницама. Другим речима, у Павлове мисионарске напоре били су укључени пасторална брига, поучавање и неговање цркава.

Тако можемо запазити најмање три суштинска чиниоца Павлове мисионске активности: објављивање Христа, оснивање нових цркава и неговање основаних цркава.

Размислите о тренутку када сте последњи пут некоме сведочили. Да ли је Исус био у средишту онога што сте говорили? Како можете бити сигурни да је Он увек у средишту вашег сведочења?

МИСИЈА И МУЛТИКУЛТУРАЛИЗАМ

»Мултикултуралност« је новији израз, који се према Оксфордском речнику енглеског језика први пут појавио 1960-их година. Многи древни народи сматрали су да постоје само две групе људи – ми и они, наше племе и њихово. Грци су сматрали да су сви остали народи варвари. Јевреји су све нејевреје сматрали незнабошцима.

Као што смо већ видели, успех мисионског рада међу незнабошцима нагнао је рану Цркву и њене вође да реше проблем подела између Јевреја и незнабожаца. Главно питање је било да ли незнабожац може да постане хришћанин, а да пре тога не пређе у јудаизам.

Прочитајте текст у Галатима 2,1-17. Шта се овом приликом догодило и како овај извештај на свој начин приказује изазов »мултикултуралности« у сведочењу и мисији?

»Када је Петар, после извесног времена, успео да посети Антиохију, задобио је поверење многих својим мудрим понашањем према обраћеницима из незнабоштва. Неко време заиста се понашао у складу са светлошћу која је дошла са Неба. У толикој мери успео је да савлада своје предрасуде због тога што је седео за столом са обраћеним незнабошцима. Међутим, када су неки Јевреји, који су ревновали за церемонијални закон, дошли из Јерусалима, Петар је наразборито променио своје понашање према њима... Ово показивање слабости оних који су били поштовани и вољени као старешине, оставило је врло болан утисак на мисли верника из незнабоштва. Цркви је запретио раскол.« (Елен Вајт, *Апостолска црква – Христовим трагом*, стр. 198. оригинал)

Павле је суочио Петра са овим питањем и чврсто се заузео за оно што бисмо данас назвали мултикултуралном црквом. Његови обраћеници из незнабоштва нису морали прво да постану Јевреји да би постали хришћани. Павлово сложено порекло као побожног фарисеја, ученика рабина Гамалаила, римског грађанина, фундаменталисте који прогони зилоте, и коначно, обраћеника и апостола Исуса Христа, оспособило га је да разликује неограничене, непроменљиве божанске истине, са једне стране, и њихову привремену, културолошку и верску примену са друге.

Како правите разлику између суштинских питања наше вере и онога што има културолошки, друштвени или чак лични карактер?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

»Слабима био сам као слаб, да слабе придобијем; свима сам био све, да какогод спасем кога. А ово чиним за Јеванђеље, да бих имао дијел у њему.« (1. Коринћанима 9,22.23)

Прочитајте текст у 1. Коринћанима 9,19-23. Савремена мисиологија примењује израз »контекстуализација« на овде наведене Павлове мисионске методе. Контекстуализација се одређује као »покушај да ширимо Јеванђеље речју и делом, да оснивамо цркве на начин који је близак људима у оквиру њиховог локалног културолошког контекста, представљајући хришћанство на такав начин да може да одговори на најдубље људске потребе и продре у њихов свет, омогућавајући им тако да следе Христа и остану унутар своје културе«. (Дарел Л. Вајтмен, »Contextualization: The Theory, the Gap, the Challenge«, *International Bulletin of Missionary Research*, 21. свеска [јануар 1997], стр. 2)

»Хришћани из јеврејства који су живели надомак Храму сасвим природно дозвољавали су својим мислима да се баве посебним предностима које имају Јевреји као народ. Када су увидели да се Хришћанска црква удаљава од јудаистичких церемонија и традиције, када су схватили да ће се посебна светост повезана са јеврејским обичајима ускоро сасвим изгубити из вида у светлости нове вере, многи су постали незадовољни због Павла као особе која је у највећој мери била одговорна за ове промене. Чак ни сви ученици нису били спремни да добровољно прихвате одлуку Сабора. Неки су ревновали за церемонијални закон, и такви су с негодовањем посматрали Павла, јер су сматрали да су његова начела о необавезности јеврејских закона превише либерална.« (Елен Вајт, *Апостолска црква – Христовим трагом*, стр. 197. оригинал)

ЗА РАЗГОВОР:

1. Прочитајте текст у 1. Коринћанима 9,20. Какве поуке можемо извући из ових речи које нам могу помоћи да схватимо и контекстуализујемо своју мисију, личну службу и сведочење?

2. Упркос Павловој грешној, чак и срамној, прошлости, Бог је опростио Павлу и употребио га на силан начин. Како можемо да опростимо себи за оно што смо учинили и да тражећи Христову праведност тежимо да и нас употребимо на сличан начин?

МОЈИ ЗАКЉУЧЦИ И ОДЛУКЕ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

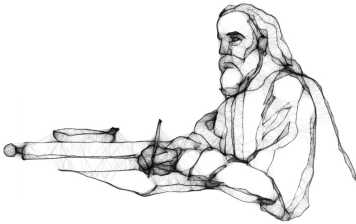
.....

.....

.....

.....

ПАВЛОВА МИСИЈА И ПОРУКА

Текстови за проучавање у току седмице: 1. Коринћанима 1,22-24; 1. Тимотију 6,12; 2. Тимотију 4,7; 1. Коринћанима 15,12-22; Дела 15,38-41.

Текст за памћење: »Браћо, ја још не мислим да сам достигао; једно пак велим: Што је остраг заборављам, а за онијем што је напријед сежем се, и трчим к биљези, к дару горњега звања Божијега у Христу Исусу.« (Филибљанима 3,13.14)

Ослањајући се на старозаветна пророчанства, јеврејску историју и живот и учење Исуса Христа, Павле је развио хришћанску идеју историје спасења, утемељену на Христовом животу, смрти и васкрсењу. Захваљујући својим културолошким коренима у јудаизму и грчко-римском друштву, Павле је стекао знање које му је омогућило да уздигне Јеванђеље из сложених јеврејских грађанских, обредних и моралних обичаја и учини га приступачнијим мултикултуралном свету.

Павлових 13 посланица упућених верницима подстакли су веру у њиховом животу. Бавио се доктринарним, као и практичним темама. Он је саветовао, охрабривао и укоравао пишући о различитим питањима из области личног хришћанског живота, међусобних односа и црквеног живота. Ипак, кроз његове посланице провлачи се једна главна тема: »Исус Христос, и то распети«. (1. Коринћанима 2,2)

Павле није познат само по томе што је писао посланице. Био је и изузетан мисионар, који је ширио Јеванђеље од Сирије до Италије, можда чак и до Шпаније. Павле је у току једне деценије основао цркве у четири провинције Римског царства.

Ове седмице осврнућемо се на Павлову мисију и поруку.

Прочитајте текст у 1. Коринћанима 1,22-24. Како нам ови стихови помажу да схватимо на које се све различите начине људи односе према истини? Шта можемо научити из овог примера што нам може помоћи у сведочењу различитим групама људи?

Приликом изласка из египатског ропства, Бог је невероватним знацима показао бригу према израиљском народу. Каснији нараштаји Јевреја очекивали су да ће сваки нови гласник послат од Бога чинити знаке и чудеса.

За разлику од њих, у складу са својим филозофским и научним наслеђем, Грци су тражили рационалну основу за веровање, ону која ће задовољити захтеве људске мудрости.

Павле није одбацивао културолошко и духовно наслеђе народа коме је сведочио, већ га је користио као полазну тачку за објављивање распетог Христа. Они који су желели да виде знаке, пронашли су их у Исусовом животу и служби, и у раној Цркви. Они који су желели логична и рационална објашњења, пронашли су их у Павловим тврдњама изнетим у прилог еванђеоској поруци. Обе групе људи имале су исту потребу – да упознају васкрслог Христа и »силу васкрсенија« (Филипљанима 3,10). Начин на који их је Павле довео у познање те истине зависио је од тога којој је групи сведочио.

Када је Павле проповедао јеврејским слушаоцима, темељио је своје проповеди на историји израиљског народа, повезујући Христа и Давида, наглашавајући старозаветна пророчанства која су указивала на Христа и предвиђала Његово распеће и васкрсење (Дела 13,16-41). Односно, започињао је оним што им је било познато, што су поштовали и у шта су веровали, и са те полазне тачке тежио је да их доведе Христу.

Павлова порука упућена назнабошцима говорила је о Богу као Створитељу и Судији, настанку греха у свету и спасењу кроз Исуса Христа (Дела 14,15-17; 17,22-31). Павле је у раду са овим људима морао да пође са другачије полазне тачке, него када се обраћао Јеврејима (или незнабошцима који су прихватили јеврејску веру). Овде је, такође, његов циљ био да их доведе Исусу.

Размислите о својој вери. На чему је утемељена? Какве разлоге можете навести у прилог својој вери? Како се ваши разлози могу разликовати од оних које могу навести други људи, и зашто је важно да препознамо те разлике?

ВОЈНИЦИ И СПОРТИСТИ

Павле је, као вешт говорник, у свом мисионском раду користио познате чињенице да би објаснио непознато. Он је користио свакодневне одлике грчко-римског света да би приказао практичну стварност новог живота у Христу. У свом поучавању посебно се ослањао на две области из живота обраћеника са којима је долазио у додир – спорт и војску.

Љубав према спортским успесима захватила је Павлов свет, у истој мери као и наш. Стари Грци показивали су своју љубав према такмичењу одржавајући четири различите врсте олимпијских надметања у различитим деловима Грчке. Римљани су наследили и подстицали љубав према спортским надметањима. Трке су биле најомиљенији спортски догађаји у току којих су тркачи трчали у пуној ратној опреми. Рвање је, такође, било општеприхваћено. Спортисти су марљиво вежбали, а победници су бивали богато награђивани. Етничка припадност и друштвени положај нису били важни, пошто су истрајност и достигнуће били главни циљеви.

Какве кључне поуке о хришћанском животу Павлови читаоци би пронашли у следећим текстовима? 1. Коринћанима 9,24-27; Галати-ма 5,7; 1. Тимотију 6,12; 2. Тимотију 2,5.

Почевши од времена цара Марија, римски императори заменили су привремену војску плаћеном војском, распоређујући је широм Римског царства. У Павлово време, војници су били регрутовани из различитих националних група, без обзира да ли су грађани Римског царства или не. На крају своје службе војници су обећавали потпуну верност владајућем цару, који их је у време сукоба лично водио у битку.

Каква поређења је Павле у следећим текстовима направио између хришћанског и војничког живота? 2. Коринћанима 10,4,5; Ефесци-ма 6,10-18; 1. Тимотију 6,12; 2. Тимотију 2,3,4.

Павле је у својој последњој посланици применио појединости из живота војника и тркача да би приказао свој хришћански живот: »Добар рат ратовах, трку сврших, вјеру одржах.« (2. Тимотију 4,7).

На који начин је вера борба, а на који трка? Како сте доживели стварност ове две метафоре у свом хришћанском животу? Која метафора на најбољи начин описује ваше искуство, и зашто?

ПАВЛЕ И ЗАКОН

»Кваримо ли, дакле, Закон вјером? Боже сачувај! него га још утврђујемо.« (Римљанима 3,31) О каквом закону Павле овде говори?

У енглеском преводу Павлових посланица реч закон јавља се око 130 пута, а у Делима апостолским око 20 пута. Павле се трудио да помогне својим слушаоцима и читаоцима, без обзира на њихово културолошко порекло, да схвате да »закон« има неколико значења, нарочито за Јевреје. Закон, као што су Десет заповести, на снази је за све људе у сва времена. Међутим, када је реч о другим законима у Старом завету и јеврејској култури, Павле је сматрао да хришћани не треба да их се придржавају.

Апостол је у својим списима углавном употребљавао реч закон да означи верске обреде, грађански закон, здравствена начела и законе очишћења. Писао је о томе шта значи бити »у закону« (Римљанима 3,19) и шта значи »избависмо се од закона« (Римљанима 7,6). Описао је »закон греховни« (Римљанима 7,25), али је изјавио и да је »закон свет« (Римљанима 7,12). Споменуто је »Мојсијев закон« (1. Коринћанима 9,9), али и »закон Божји« (Римљанима 7,25). Иако ови изрази могу да збуне нејевреје, јеврејски верници одрасли у јеврејској култури добро су знали о којим законима је реч.

Прочитајте текстове у Римљанима посланици 13,8-10; 2,21-24; 1. Коринћанима 7,19; Ефесцима 4,25.28; 5,3; 6,2. Како нам ови стихови помажу да схватимо да Божји Морални закон, Десет заповести, није био укинут на крсту?

Павле је схватио да су церемонијални закони, јеврејска Светиња и жртве изгубили своју важност после распећа. Они су својевремено имали одређену улогу, али више нису били потребни. (Ово је нарочито постало очигледно после разорења Храма.)

Међутим, положај Моралног закона израженог у Десет заповести је другачији. Павле у својим посланицама наводи неке од Десет заповести и указује на њих као на свеопште моралне захтеве који се односе на све људе, и Јевреје и незнабошце. Будући да је писао против чињења греха, Павле не би ни на који начин умањило вредност Закона који одређује шта је грех. То би било исто као када бисте неком рекли да не крши ограничење брзине, а при том му кажете да знаци за ограничавање брзине више не важе.

КРСТ И ВАСКРСЕЊЕ

»Јер нијесам мислио да знам што међу вама осим Исуса Христа, и то распетога.« (1. Коринћанима 2,2)

Нема сумње да је Христов крст био у средишту Павловог живота и поучавања. Међутим, Павле није учио о крсту као неком издвојеном учењу, већ у оквиру других учења; а једно од њих, можда и најтешње повезано са крстом, јесте учење о васкрсењу, без кога би крст био узалудан.

Прочитајте текст у 1. Коринћанима 15,12-22. На који начин ови стихови показују колико су Исусова смрт и васкрсење кључни за Јеванђеље? Зашто је правилно схватање смрти као сна важно да бисмо разумели ове текстове? Односно, ако су мртви у Христу већ на Небу, о чему онда Павле овде говори?

Нажалост, велики део хришћанске традиције, као и нехришћанских религија, снажно верује у бесмртност људске душе. Међутим, оно што Павле непрестано наглашава није у складу са таквим веровањем:

1. Само је Бог бесмртан (1. Тимотију 6,16);
2. Бесмртност је Божји дар који ће спасени примити (1. Солуњанима 4,16);
3. Смрт је сан који ће трајати до Христовог доласка (1. Солуњанима 4,13-15; 1. Коринћанима 15,6.18.20).

Скоро све религије садрже бројна лажна учења утемељена на лажној идеји о бесмртности душе. Ова заблуда обухвата реинкарнацију, молитву упућену свецима, обожавање духова предака, пакао у коме ће непокајани вечно горети, и многа учења из правца Новог доба, као што су астрална пројекција и спиритизам. Право разумевање библијског учења о смрти једина је права заштита од ових великих обмана. Жалосно је то што су управо хришћани из разних деноминација ти који се снажно противе прихватању ове истине.

Када приликом смрти верник склопи своје очи, чиниће му се да ће после само једног тренутка таме и тишине, бити пробуђен у вечни живот приликом Другог доласка. Шта истина о стању мртвих открива о Божјем карактеру?

Павле је био вредан радник и снажна личност која је пред собом имала јединствени циљ. Такве особе често могу да буду усамљене. Имају само неколико пријатеља и велики број присталица. Међутим, на његовим путовањима увек су га пратила два или три сарадника. Најмање осам блиских сарадника споменуто је по имену (Дела 13,2; 15,22.37; 16,1-3; 19,22; Колошанима 4,7.10.11; Филимону 23). Томе морамо додати и поздраве које је у Римљанима посланици 16. поглављу упутио одређеним особама, било их је 24, као и опште поздраве упућене домаћинствима.

Апостол је веровао у заједнички рад, нарочито у време када је Божје дело било у зачетку. Међутим, понекад је улазио у сукоб са својим сарадницима.

Прочитајте текст у Делима 15,38-41. Шта се овом приликом догодило и шта нам то говори о људској природи, чак и ових великих Господњих радника?

»И управо тада Марко, савладан страхом и обесхрабрењем, почео је да се колеба у својој намери да се целим срцем посвети Господњем делу. Ненавикнут на тешкоће, био је обесхрабрен опасностима и одрицањима који се могу десити на путовању. Успешно је радио у повољним околностима; али сада, усред противљења и опасности, које често прете првоборцу у делу, био је немоћан да издржи тешкоће као добар војник крста. Још је морао да учи како да се храбро суочи са опасностима, прогонствима и невољама. Када су апостоли кренули даље, очекујући још веће тешкоће, Марко се уплашио и изгубивши сваку храброст, одбио да пође даље. Вратио се у Јерусалим. Ово напуштање дужности навело је Павла да врло неповољно, чак и оштро оцени младог Марка, бар у том тренутку. Варнава, са друге стране, био је склон да га оправда због његовог неискуства. Бринуо се да Марко сасвим не напусти проповедничку службу, јер је у њему видео особине које су га могле учинити корисним радником у Христовој служби.« (Елен Вајт, *Апостолска црква – Христовим трагом*, стр. 169.170. оригинал)

Овај извештај у Делима апостолским открива да је Павле од својих пратилаца на путовањима очекивао да истрају у невољама и опасностима у свом раду. За Павла блиски круг сарадника представљао је Цркву у малом. Наглашавао је важност давања доброг примера у мисионском раду, на који други могу да се угледају. Односи међу сарадницима, засновани на дужности и љубави, постали су узор црквама, које су се често заснивале на домаћинствима. Заједнички рад, такође, је пружао савршено окружење за обучавање нових еванђејских радника и мисионара. Наравно, није увек све ишло глатко, као у случају Јована Марка.

Прочитајте текст у 2. Тимотију 4,11. Шта овај текст открива о расту и опрштању?

Сви чинимо грешке. Како можете да опростите онима чије су вас грешке повредиле? Размислите и о онима које сте ви повредили својим погрешним поступцима. Како сте пронашли решење у таквим приликама? Ако нисте, што не бисте то учинили сада?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Рад апостола Павла упоређен је са утицајем лептира у теорији хаоса: »Лепршање лептирових крила у Калифорнији узрок је урагана у Азији«. Његов рад као писца и проповедника допринео је да јеврејска секта у забаченом делу Римског царства постане светска религија. Идеје које је изнео у својим посланицама извршиле су већи утицај од било које грчке литературе сличног обима.

ЗА РАЗГОВОР:

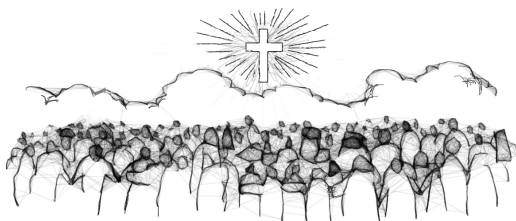
1. Павле је избегао мученичку смрт повлачећи се у Атину, интелектуални центар грчко-римског света. Тамошњи градови пружали су уточиште избеглицима, међу којима су били и хришћани. Апостол није губио време. Када је обишао верске споменике у граду, ушао је у разговор са Јеврејима и проповедао на тргу. Прочитајте текст у Делима 17,16-31. Како је Павле приступио овим људима? Шта то говори о потреби да обликујемо поруку за различите групе људи? Запазите, такође, да Павле ни на који начин није разводнио истину, нити је чинио одређене уступке да би досегао ове људе. Како можемо бити сигурни да у покушају да досегнемо друге не чинимо уступке, када су наша кључна веровања у питању?

2. Зашто је учење о стању мртвих толико важно? Од каквих заблуда и обмана нас чува правилно схватање ове истине? Какво веровање постоји у вашој култури? Од каквих веровања вас ова истина штити?

3. Размишљајте о улози знакова, логике и разума у прихватању и одржавању вере?

4. Шта је са већином људи у вашем друштву? Какво је њихово порекло? Каква веровања су најзаступљенија? Пажљиво размислите о томе како можете да им на најбољи начин приступите. Шта ће вам омогућити да успоставите контакт са њима на начин који за њих неће бити уредљив?

ДА ЛИ ЦЕО СВЕТ МОРА ДА ЧУЈЕ?

Текстови за проучавање у току седмице: Дела 4,12; Псалам 87,4-6; Јован 10,16; Римљанима 2,12-16; Јован 14,6; Римљанима 1,18.

Текст за памћење: »А Ономе који вас може утврдити по Јеванђељу мојему и проповиједању Исуса Христа, по открићењу тајне која је била сакривена од постања свијета, а сад се јавила и обзнанила кроз писма пророчка, по заповијести вјечнога Бога, за послушање вјере међу свима незнабошцима, Јединоме премудроме Богу, кроз Исуса Христа, слава вавијек, Амин.« (Римљанима 16,25-27)

Као што смо видели, Господ користи људе да вест Јеванђеља однесе другима. Међутим, током векова, милиони су умрли без икаквог знања о библијском плану спасења. Чињеница је да већина људи која је живела на овој Земљи није чула извештај о искупљењу, нити Радосну вест о Божјој милости откривеној у Исусу Христу. Ово нас наводи да поставимо два питања. Прво, како ће Бог на дан суда решити питање милиона оних који Га нису познавали? Друго, могу ли бити спасени они који не знају за план спасења какав је дат у Исусу?

Неки сматрају да спасење можемо пронаћи само у једној верској заједници; док други верују да све религије подједнако воде људе Богу и вечном животу.

Оно што је важно да запамтимо јесте да Исус открива Божји карактер и указује на Његову љубав према целом људском роду и жељу да што више људи буде спасено. Бог је Бог правде, и без обзира како ће је испољити, одјекнуће речи посред неба: »Праведни су и истинити путеви Твоји, Царе светијех.« (Откривење 15,3)

НЕМА ДРУГОГА ИМЕНА ПОД НЕБОМ

Неки хришћани су уверени да само они који чују и одговоре на вест Јеванђеља могу бити спасени. Група људи под именом »ексклузивисти« сматрају да су све нехришћанске религије створене од стране палих људских бића и да изражавају намерну побуну против Бога. Из тог разлога верују да су сви нехришћани изван спасоносне милости Исуса Христа.

Неки хришћани иду корак напред и тврде да изван њихове верске заједнице и доктринарне структуре нема спасења, чак ни за друге хришћане. Према њиховом мишљењу, друге верске заједнице су својим искривљеним веровањима ставиле себе изван Божјег старања и не могу да уђу у Небеско царство. На пример, 1302. године, у својој папској були Унам Санцтам, папа Бонифације VIII је изјавио: »Неопходно је да свако људско биће буде подређено римском понтифу да би примило спасење.« Неки протестанти имају слично учење и став према другим протестантским заједницама.

Прочитајте текст у Делима 4,12. О чему говори овај текст и како можемо да схватимо ове речи?

Речи из Писма овде су веома јасне: спасење можемо наћи само у Исусу Христу и ни у једном другом имену под небом. Међутим, важно је да не тумачимо ове речи другачије него што су записане.

Замислите особу у згради која гори; пре него што је успела да побегне, надвладана димом губи свест. Ватрогасац је налази на поду, подиже је и износи напоље, где је преузимају здравствени радници. Брзо је одводе у болницу, и после неколико часова долази свести.

Суштина је да ова особа, која је била спасена, не зна ко ју је спасао. На исти начин, свако ко је спасен, било пре него што је Исус дошао у телу или касније – биће спасен само кроз Исуса, без обзира да ли је та особа чула за Њега и Његов план спасења или не.

»Међу незнабошцима има оних који не знајући обожавају Бога, оних до којих светлост никада није допрла преко људских оруђа. Они неће пропасти. Иако не познају Божји писани Закон, чули су Његов глас како им говори у природи и чинили оно што Закон захтева. Њихова дела потврђују да је Свети Дух дирнуо њихова срца и Бог их препознао као своју децу.« (Елен Вајт, *Чезња векова*, стр. 638. оригинал).

КОЛИКО ЧОВЕК МОРА ДА ЗНА?

Иако Христов рад представља једино средство спасења, неки верују да јасно познавање Христа није неопходно да би човек био спасен.

Под тим се не подразумева да је спасење доступно независно од Христа, већ да Бог може и спреман је да припише Христове заслуге коме жели. Неки верују да они који не познају Христа и никада нису били изложени Јеванђељу, већ који под утицајем Светог Духа осећају потребу за избављењем, и делују у складу са тим, примиће спасење. Навод Елен Вајт на крају јучерашње поуке указује на то (сетите се Јова и Мелхиседека).

Како следећи текстови расветљавају ову идеју?

Псалам 87,4-6. _____

Јован 10,16. _____

Дела 14,17. _____

Дела 17,26-28. _____

Римљанима 2,12-16. _____

»Који ће дати свакоме по дјелима његовијем: Онима, дакле, који су трпљењем у дјелу добром тражили славу и част и нераспадљивост, живот вјечни.« (Римљанима 2,6.7)

Павле овде указује на чињеницу да постоје људи изван хришћанства који примају вечни живот као резултат начела послушности. Тим »незнабошцима«, који »доказују да је оно написано у срцима њиховијем што се чини по закону, будући да им савјест свједочи« (Римљанима 2,15), узеће се ово у обзир на судњи дан зато што су ти људи одговорили на рад Духа у свом животу.

Пошто не познајемо људска срца, зашто увек морамо бити пажљиви да не просуђујемо о туђем спасењу било да су у питању хришћани или нехришћани?

УНИВЕРЗАЛНОСТ И ПЛУРАЛИЗАМ

Неки људи уче да ће Бог на крају спасити све људе, без обзира у шта су веровали и како су живели. »Универзализам« је уверење да су сви људи толико повезани са Богом да ће сви бити спасени, иако никада нису чули за Јеванђеље или веровали у њега. Уосталом, у Јеванђељу по Јовану 3,16. је записано: »Јер Богу тако омиље свијет.« Ако воли све, како неко може бити изгубљен, нарочито ако изгубљен значи подносити вечно мучење у паклу? Како Бог може изложити вечној ватри некога кога воли? Отуда видимо како једно лажно учење (вечно мучење) води у друго (универзализам).

Повезан са универзализмом је »плурализам«, уверење да су све религије подједнако важне и да све равноправно воде ка Богу и спасењу. Према овом учењу ниједна религија није боља или надмоћнија у односу на другу. Један проповедник у цркви у Калифорнији написао је на црквеном сајту да његова заједница »не верује да је хришћанство на било који начин боље у односу на друга верска убеђења«.

Плуралисти сматрају да у широком спектру верских обреда и веровања, симбола и метафора, постоје само површне разлике, јер је срж свих религија слична. Плуралисти, на пример, истичу да већина религија, као златно правило и наду за блажени будући живот, наглашава љубав према Богу и љубав према ближњима. Према њиховом уверењу, све вере, у суштини, поучавају исто; отуда, све оне воде Богу, и веома је охолоставити хришћанска веровања испред нехришћанских.

Шта Библија каже о универзализму и плурализму? Јован 14,6; Откривење 20,14.15; 21,8; Данило 12,2; Јован 3,18; Матеј 7,13.14; 2. Солуњанима 2,9.10.

Нема сумње да су и универзализам и плурализам у супротности са Светим писмом. Неће сви бити спасени, и не воде све вере спасењу.

Шта бисте одговорили некоме ко сматра да је тврдња да је хришћанство једини парви пут ка спасењу (види: Јован 14,6) охола и искључива?

ГРЕШНИЦИМА ЈЕ ПОТРЕБНА БЛАГОДАТ

»Јер Бог не посла Сина својега на свијет да суди свијету, него да се свијет спасе кроза Њ.« (Јован 3,17) Какву велику наду за цело човечанство налазимо у овом стиху? Како ову кључну истину можемо применити у свом животу? Како може да нас надахне да радимо за друге?

Према Библији, сви смо грешници (Римљанима 3,23), и Бог жели да сви дођемо у покајање (Дела 17,30; 26,20; 2. Петрова 3,9) и будемо спасени (1. Тимотију 2,4). Још од Едемског врта, Божја намера је да спасе човечанство од уништења и коначне, вечне смрти коју су грех и побуна донели људском роду. Да ли нам је потребно нешто више од крста да се уверимо у Божју љубав према нама и Његову жељу да нас спасе?

Међутим, Писмо је јасно да Бог неће спасити оне који се отворено побуне против Њега.

Прочитајте текстове у 1. Мојсијевој 6,11-13; Римљанима 1,18; 2. Солуњанима 2,12; Откривењу 21,8; 22,15. Каква снажна опомена је дата у овим стиховима?

Бог воли све људе. Људи су грешници којима је потребна милост, која је откривена у Исусу. Он је позвао своју Цркву да Радосну вест о Његовој милости објави свету.

»Црква је од Бога одређено средство за спасење човека. Она је организована за службу и њена мисија је да свету објави Јеванђеље. Од самог почетка Бог је желео да Његова Црква покаже свету Његову пунину и Његову довољност. Верници Цркве, они које је позвао из таме к чудесном виду своме, треба да одражавају Његову славу. Црква је ризница богатства Христове благодати; преко Цркве коначно ће се показати, чак и 'поглаварствима и властима на небу', завршни и потпуни приказ Божје љубави (Ефесцима 3,10).« (Елен Вајт, *Апостолска црква – Христовим трагом*, стр. 9. оригинал)

На који начин лично ви (не пастор, старешина, ђакон) можете боље »показати Његову славу« свету који умире? Шта морате да промените у свом животу да бисте то учинили?

МИСИОНСКИ ПОЗИВ

»Свима сам био све, да какогод спасем кога. А ово чиним за Јеванђеље, да бих имао дијел у њему.« (1. Коринћанима 9,22.23) Какво је важно начело Павле овде изнео, и како можемо да одражавамо овај исти став у свом животу?

Господ је у својој мудрости изабрао да преко људи објави вест о опроштењу и спасењу. Бог је изабрао људе и жене, упркос њиховој слабости, да сарађују са Светим Духом и анђелима. Израил је у старозаветно време требало да буде Божје стално »видело«, али је често своју светлост стављао »под суд«. (Матеј 5,15) Израилци су често примљене благослове чували само у оквиру свог народа. Уместо да се мешају са другима и поделе са њима светлост која им је дата, одвојили су се од осталих народа да не би постали »нечисти«.

Божји план везан за мисију у свету односио се на метод деловања соли: »Идите и научите све народе.« (Матеј 28,19; Марко 16,15.20; Дела 1,8) Историја хришћанске мисије богата је извештајима о самопожртвованим мисионарима који су попут соли пошли у свет, носећи Јеванђеље живота појединцима, заједницама, понекад и целим народима.

Међутим, као и у случају старог Израиља, често су ови мисионски успеси били помрачени недостацима самих мисионара и њиховог свеопштег мисионског подухвата. Ови недостаци обухватају следеће: 1) недовољно планирање мисионског рада, неодговарајуће схватање задатка; 2) уска усредсређеност на мисију само у оквиру образовања, здравствене заштите, помоћи унесрећенима, која баца сенку на проповедање Јеванђеља; 3) недовољна новчана средства и недовољан број особља у одређеним организацијама; 4) мисионари недорасли задатку; и 5) народи који забрањују проповедање Јеванђеља.

Наравно, нико није рекао да ће рад бити лак. Налазимо се усред велике борбе, и непријатељ се свим силама труди да осујети наше мисионске напоре, било у нашем суседству или у најудаљенијим деловима света. Међутим, не смемо се обесхрабрити, јер су нам дата многа и узвишена обећања о сили. Можемо бити сигурни да ће Бог испунити своју намеру на Земљи. Као што нам је речено: »Тако ће бити ријеч Моја кад изиђе из Мојих уста: Неће се вратити к Мени празна, него ће учинити што Ми је драго, и срећно ће свршити на што је пошљем.« (Исаија 55,11)

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Прочитајте поглавље »На Маслинској гори« у књизи Елен Вајт *Чезња векова*, стр. 627. оригинал.

У Новом завету јављају се две грчке именице, уз које стоји придев »сав«, које изражавају свеопшти карактер хришћанске мисије: *космос* у Матеју 26,13; Марку 14,9; 16,15, и *οἰκουμένη* у Матеју 24,14. Док реч *космос*, општији израз, означава планету (јавља се око 150 пута у Новом завету), израз *οἰκουμένη* односи се на људе који насељавају овај свет.

Колико је био велик »цео свет« за прве хришћане? Неколико година после распећа, дошли су до данашњег Кипра, Либана, Сирије, Турске, Македоније, Грчке и Италије. Неке чињенице указују да су ширили Јеванђеље од јужних делова Русије (стара Скитија) на северу, Етиопије на југу, Индије на истоку и Шпаније на западу.

Да ли су први хришћански мисионари веровали да морају да прошире Јеванђеље по целом свету? Према Делима апостолским Свети Дух је на дан Педесетнице, на дан када је настала Хришћанска црква, објавио силна Божја дела припадницима различитих народа (Дела 2,5-11). Хришћанска црква је од првог дана била свесна свеопштег карактера своје мисије. Ако су они тада схватили ту истину, колико је ми данас морамо бити свесни?

ЗА РАЗГОВОР:

1. Осврните се на последње питање у одељку од уторка које говори о хришћанској искључивости и охолости. Да ли искључивост неизбежно прелази у охолост? Ако не, зашто не?
2. Црквено схватање величине »целога света« променило се од времена дана Педесетнице. Исусов еванђеоски налог: »Идите, дакле, и научите све народе« (Матеј 28,19) представљаће садашњу истину за Цркву све до Христовог доласка. Како се објављивање Поруче три анђела у Откривењу 14,6-12. уклапа у Велики налог?
3. Како бисте одговорили на следеће питање: ако људи могу да буду спасени, иако никада нису чули вест Јеванђеља, која је сврха да излажемо свој живот опасности да бисмо је ширили?

ЈУЛ

СВЕТИ ДУХ ПРИПРЕМА ПУТ

Пролазак кроз људске зидове

1. С Исаија 55,11. Буди опрезан
2. Ч Исаија 42,1. Пролазак кроз људске зидове
3. П Исаија 30,21. Ићи по Божјем плану
4. С Откривење 3,7. Жетва и тамо и овде

Слушајте Његов глас

5. Н Јован 10,16. Божје остале овце
6. П Псалом 89,15. Запаљени и светле
7. У Галатима 6,9. »Чекаћу вас сутра«
8. С Језекиљ 33,7. Слушајте Његов глас
9. Ч Приче 21,11. Божански заказан састанак
10. П Јован 14,6. Сусрет са Књигом
11. С Приче 3,5,6. Прихватање Његове интервенције

Достизање удаљених

12. Н Јован 8,32. Искрено истраживање
13. П Исаија 55,9. Два представљања књига у једном
14. У 2. Самуилова 14,14. Достизање удаљених
15. С Софонија 3,17. Слатко уточиште, први део
16. Ч Софонија 3,17. Слатко уточиште, други део
17. П Откривење 3,8. Испод радара
18. С Лука 10,1. Још једна врата

Победоносна вера

19. Н Матеј 10,16. Уточиште и сила
20. П Јован 14,26. Глас смерница и упутстава
21. У Псалом 30,5. Проналажење мира
22. С Јован 16,13. Молитва да буде безболно
23. Ч Псалом 145,17. Победоносна вера
24. П Јеврејима 4,12. Нарочити дан
25. С Псалом 126,6. Савремени роб

Снага молитве

26. Н Јаков 5,16. Снага молитве
27. П 2. Тимотију 4,2. Четири научене лекције
28. У 2. Тимотију 3,16. Промена плана
29. С Ефесцима 3,20,21. Свети Дух ми је припремио пут
30. Ч Дела 2,28. Бог изненађења
31. П Псалом 33,4. Чвсто укорјењен

АВГУСТ

БОЖЈА БЛАГОДАТ

Божје царство у срцу

Од меда до књига

1. С Псалам 119,103.

Бог који трага

Није било потребно куцање

2. Н Матеј 7,7.

Бог који трага

3. П 1. Мојсијева 3,9.

Обука за успех

4. У Псалам 32,8.

Спаљен, али не изгорео

5. С Псалам 46,1.

Пронашао је Бога у затвору

6. Ч Матеј 8,2.

Тражите цркву

7. П Дела 10,20.

Радите, молите се и чекајте!

8. С Плач 3,26.

Господње вођство

Чувар драгих успомена

9. Н 1. Тимотију 4,8.

Ослобођена из света окултног

10. П Псалам 31,24.

Господње вођство

11. У Лука 12,11.12.

Сећам се

12. С Матеј 25,36.

У непознато

13. Ч Матеј 8,19.20.

Објавити Христа

14. П Матеј 14,14.

Промена набоље

15. С Псалам 25,4.

Потпуно нови почетак!

Притекните Њему

16. Н 5. Мојсијева 13,4.

Безумник тражи Божју благодат

17. П Лука 4,36.

Света смелост

18. У Дела 4,31.

Једноставна посета

19. С Малахија 4,2.

Служба на пијаци

20. Ч Псалам 40,16.

Потпуно нови почетак!

21. П Исаија 40,31.

Божански позив

22. С Исаија 30,21.

Каква радост!

Следити вођу

23. Н Јован 8,32.

Браћа из војске, први део

24. П Дела 18,9.10.

Браћа из војске, други део

25. У Дела 18,9.10.

Речи које мењају животе

26. С Исаија 55,10.11.

Одговор на молитву

27. Ч Матеј 3,9.

Каква радост!

28. П Приче 11,30.

Стварање пријатељских веза

29. С Исаија 41,10.

Подигните поглед

Невероватно сведочанство мале књиге

30. Н Филибљанима 2,13.

Улазак у свет

31. П Псалам 86,5.

СЕПТЕМБАР БОЖЈИ ДАН

Реч се шири

1. У Јован 12,32.
 2. С Псалам 119,72.
 3. Ч Исаија 55,8.
 4. П Псалам 119,161.162.
 5. С Јаков 5,16.
- У сваком случају
Тако изванредно!
Заобилазни пут
Реч се шири
Порука љубави

Правда побеђује

6. Н Лука 6,38.
 7. П Псалам 45,6.
 8. У Псалам 34,7.
 9. С Псалам 34,7.
 10. Ч Дела 18,3.
 11. П Матеј 28,19.
 12. С Приче 8,17.
- Догађај за доручком
Правда побеђује
Био је то анђео? део први
Био је то анђео? део други
У литерарном делу
Терет за душе
Занемарена књига

Књига још увек говори

13. Н Откривење 12,9.
 14. П Римљанима 8,28.
 15. У Јеврејима 11,4.
 16. С Јован 10,16.
 17. Ч Матеј 4,19.20.
 18. П Исус Навин 1,9.
 19. С Јоило 2,28.
- Све што јој је било потребно
Отворен за различите могућности
Књига још увек говори
Хришћани хришћанима
До литерарног евангелизма
Никад не путујем сам
Вођен сном

Светла будућност

20. Н Приче 11,30.
 21. П Откривење 10,10.
 22. У Откривење 10,10.
 23. С Псалам 56,4.
 24. Ч Јеремија 33,3.
 25. П Јован 9,4.
 26. С Исаија 25,1.
- »Води нас у своју Цркву«
Све за фунту пиринча, део први
Све за фунту пиринча, део други
Свету је неопходна ова порука!
Светла будућност
Сада видим
Све шири круг

Црква је рођена

27. Н 5. Мојсијева 31,6.
 28. П Псалам 23,4.
 29. У Откривење 1,3.
 30. С 2. Тимотију 4,2.
- Колпортажа код гувернера
Заглављен због кише
Мали пастор
Црква је рођена

ЧИТАЊЕ БИБЛИЈЕ РЕДОМ

Јул		Август		Септембар	
1. Псалам	115-117	1. Исаија	1-3	1. Јеремија	36-39
2. "	118	2. "	4-6	2. "	40-42
3. "	119, 1-88			3. "	43-45
4. "	119, 89-176	3. "	7-9	4. "	46-49
5. "	120-121	4. "	10-13	5. "	50-52
		5. "	14-17	6. Плач	1-3
6. "	122-124	6. "	18-20		
7. "	125-127	7. "	21-23	7. "	4-6
8. "	128-130	8. "	24-26	8. Језекиљ	1-4
9. "	131-133	9. "	27-29	9. "	5-7
10. "	134-136			10. "	8-10
11. "	137-139	10. "	30-32	11. "	11-12
12. "	140-142	11. "	33-36	12. "	13-15
		12. "	37-40	13. "	16-18
13. "	143-147	13. "	41-43		
14. "	148-150	14. "	44-46	14. "	19-21
15. Приче	1-3	15. "	47-49	15. "	22-26
16. "	4-6	16. "	50-52	16. "	27-29
17. "	7-9			17. "	30-32
18. "	10-12	17. "	53-55	18. "	33-35
19. "	13-15	18. "	56-59	19. "	36-38
		19. "	60-62	20. "	39-41
20. "	16-19	20. "	63-66		
21. "	20-22	21. Јеремија	1-3	21. "	42-44
22. "	23-25	22. "	4-6	22. "	45-48
23. "	26-28	23. "	7-8	23. Данило	1-4
24. "	29-31			24. "	5-8
25. Проповедник	1-3	24. "	9-11	25. "	9-12
26. "	4-6	25. "	12-16	26. Осија	1-3
		26. "	17-20	27. "	4-6
27. "	7-9	27. "	21-23		
28. "	10-12	28. "	24-26	28. "	7-9
29. Песма над		29. "	27-29	29. "	10-14
песмама	1-3	30. "	30-32	30. Јоило	1-3
30. "	4-6				
31. "	7-8	31. "	33-35		

ВЕЧЕРЊЕ БОГОСЛУЖЕЊЕ У ПОРОДИЦИ

Јул	Август	Септембар
1. Псалам 1.	1. Псалам 29.	1. Псалам 56.
2. Псалам 2.	2. Псалам 30.	2. Псалам 57.
3. Псалам 3.	3. Псалам 31,1-14.	3. Псалам 58.
4. Псалам 4.	4. Псалам 31,15-24.	4. Псалам 59.
5. Псалам 5.	5. Псалам 32.	5. Псалам 60.
6. Псалам 6.	6. Псалам 33.	6. Псалам 61.
7. Псалам 7.	7. Псалам 34.	7. Псалам 62.
8. Псалам 8.	8. Псалам 35,1-14.	8. Псалам 63.
9. Псалам 9.	9. Псалам 35,15-28.	9. Псалам 64.
10. Псалам 10.	10. Псалам 36.	10. Псалам 65.
11. Псалам 11.	11. Псалам 37,1-19.	11. Псалам 66.
12. Псалам 12.	12. Псалам 37,20-40.	12. Псалам 67.
13. Псалам 13.	13. Псалам 38.	13. Псалам 68.
14. Псалам 14.	14. Псалам 39.	14. Псалам 69,1-16.
15. Псалам 15.	15. Псалам 40.	15. Псалам 69,17-36.
16. Псалам 16.	16. Псалам 41.	16. Псалам 70.
17. Псалам 17.	17. Псалам 42.	17. Псалам 71,1-14.
18. Псалам 18,1-15.	18. Псалам 43.	18. Псалам 71,15-24.
19. Псалам 18,16-30.	19. Псалам 44,1-12.	19. Псалам 72.
20. Псалам 18,31-50.	20. Псалам 44,13-26.	20. Псалам 73,1-15.
21. Псалам 19.	21. Псалам 45.	21. Псалам 73,16-28.
22. Псалам 20.	22. Псалам 46.	22. Псалам 74.
23. Псалам 21.	23. Псалам 47.	23. Псалам 75.
24. Псалам 22,1-15.	24. Псалам 48.	24. Псалам 76.
25. Псалам 22,16-31.	25. Псалам 49.	25. Псалам 77.
26. Псалам 23.	26. Псалам 50.	26. Псалам 78,1-14.
27. Псалам 24.	27. Псалам 51.	27. Псалам 78,15-28.
28. Псалам 25.	28. Псалам 52.	28. Псалам 78,29-42.
29. Псалам 26.	29. Псалам 53.	29. Псалам 78,43-56.
30. Псалам 27.	30. Псалам 54.	30. Псалам 78,57-72.
31. Псалам 28.	31. Псалам 55.	

Предлажемо верницима да ове текстове читају у току вечерњег богослужења у својој породици.

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У ЈУЛУ 2015. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ				
	3.	10.	17.	24.	31.
Кладово, Неготин	20,14	20,11	20,07	20,01	19,54
Вршац , Бор, Зајечар, Књажевац, Пирот	20,16	20,13	20,09	20,03	19,56
Кикинда , Српска Црња, Алибунар, Пожаревац, Ниш	20,18	20,15	20,11	20,05	19,58
Суботица, Сента, Бечеј, Зрењанин , Панчево, Ковин, Смедерево , См. Паланка, Јагодина, Параћин, Крушевац , Лесковац, Врање, Радовиш, Струмица	20,20	20,17	20,13	20,07	20,00
Бачка Топола, Кула, Врбас, Нови Сад , Рума, Београд , Аранђеловац, Крагујевац, Куманово, Кавадарци, Ђевђелија	20,22	20,19	20,15	20,09	20,02
Сомбор , Бачка Паланка, Срем. Митровица, Богатић, Шабац , Ваљево, Чачак, Краљево, Косовска Митровица, Приштина , Скопље , Велес	20,24	20,21	20,17	20,11	20,04
Бели Манастир, Осијек , Винковци, Бијељина , Лозница, Ужице, Нови Пазар, Призрен, Тетово, Прилеп	20,26	20,23	20,19	20,13	20,06
Тузла, Беране, Пећ, Ђаковица, Битољ	20,28	20,25	20,21	20,15	20,08
Вировитица, Подр. Слатина, Слав. Пожега, Сл. Брод, Дервента , Добој, Пљевља, Колашин	20,30	20,27	20,23	20,17	20,10
Мурска Собота, Чаковец, Вараждин , Копривница, Бјеловар, Дарувар, Бос. Градишка, Нова Градишка, Зеница, Сарајево , Фоча, Подгорица	20,32	20,29	20,25	20,19	20,12
Марибор , Ормож, Птуј , Бања Лука , Билећа, Бар, Улцињ	20,34	20,31	20,27	20,21	20,14
Словењ Градец, Цеље , Крапина, Загреб , Сисак, Приједор, Јајце, Мостар , Требиње, Дубровник, Зеленика	20,36	20,33	20,29	20,23	20,16
Дравоград, Межица, Рогашка Слатина, Зидани Мост, Карловац, Дрвар, Ливно, Метковић, Пељешац, Мљет	20,38	20,35	20,31	20,25	20,18
Крањ, Љубљана , Слунђ, Бихаћ, Книн, Сплит , Брач, Хвар, Корчула	20,40	20,37	20,33	20,27	20,20
Крањска Гора, Јесенице, Постојна, Цриквеница, Госпић , Шибеник, Биоград на мору	20,42	20,39	20,35	20,29	20,22
Горица, Ријека , Крк, Црес, Раб, Задар, Паг, Дуги Оток, Вис	20,44	20,41	20,37	20,31	20,24
Копер, Лошињ	20,46	20,43	20,39	20,33	20,26
Ровињ, Пула	20,48	20,45	20,41	20,35	20,28

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У АВГУСТУ 2015. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ			
	7.	14.	21.	28.
Кладово, Неготин	19,45	19,35	19,24	19,12
Вршац , Бор, Зајечар, Књажевац, Пирот	19,47	19,37	19,26	19,14
Кикинда , Српска Црња, Алибунар, Пожаревац, Ниш	19,49	19,39	19,28	19,16
Суботица, Сента, Бечеј, Зрењанин , Панчево, Ковин, Смедерево , См. Паланка, Јагодина, Параћин, Крушевац , Лесковац, Врање, Радовиш, Струмица	19,51	19,41	19,30	19,18
Бачка Топола, Кула, Врбас, Нови Сад , Рума, Београд , Аранђеловац, Крагујевац, Куманово, Кавадарци, Ђевђелија	19,53	19,43	19,32	19,20
Сомбор , Бачка Паланка, Срем. Митровица, Богатић, Шабац , Ваљево, Чачак, Краљево, Косовска Митровица, Приштина , Скопље , Велес	19,55	19,45	19,34	19,22
Бели Манастир, Осијек , Винковци, Бијељина , Лозница, Ужице, Нови Пазар, Призрен, Тетово, Прилеп	19,57	19,47	19,36	19,24
Тузла, Беране, Пећ, Ђаковица, Битољ	19,59	19,49	19,38	19,26
Вировитица, Подр. Слатина, Слав. Пожега, Сл. Брод, Дервента , Добој, Пљевља, Колашин	20,01	19,51	19,40	19,28
Мурска Собота, Чаковец, Вараждин , Копривница, Бјеловар, Дарувар, Бос. Градишка, Нова Градишка, Зеница, Сарајево , Фоча, Подгорица	20,03	19,53	19,42	19,30
Марибор , Ормож, Птуј , Бања Лука , Билећа, Бар, Улцињ	20,05	19,55	19,44	19,32
Словењ Градец, Цеље , Крапина, Загреб , Сисак, Приједор, Јајце, Мостар , Требиње, Дубровник, Зеленика	20,07	19,57	19,46	19,34
Дравоград, Межица, Рогашка Слатина, Зидани Мост, Карловац, Дрвар, Ливно, Метковић, Пељешац, Мљет	20,09	19,59	19,48	19,36
Крањ, Љубљана , Слуњ, Бихаћ, Книн, Сплит , Брач, Хвар, Корчула	20,11	20,01	19,50	19,38
Крањска Гора, Јесенице, Постојна, Цриквеница, Госпић , Шибеник, Биоград на мору	20,13	20,03	19,52	19,40
Горица, Ријека , Крк, Црес, Раб, Задар, Паг, Дуги Оток, Вис	20,15	20,05	19,54	19,42
Копер, Лошињ	20,17	20,07	19,56	19,44
Ровињ, Пула	20,19	20,09	19,58	19,46

Подаци из ове табеле изведени су по летњем рачунању времена.

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У СЕПТЕМБРУ 2015. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ			
	4.	11.	18.	25.
Кладово, Неготин	19,00	18,47	18,34	18,21
Вршац , Бор, Зајечар, Књажевац, Пирот	19,02	18,49	18,36	18,23
Кикинда , Српска Црња, Алибунар, Пожаревац, Ниш	19,04	18,51	18,38	18,25
Суботица, Сента, Бечеј, Зрењанин , Панчево, Ковин, Смедерево , См. Паланка, Јагодина, Параћин, Крушевац , Лесковац, Врање, Радовиш, Струмица	19,06	18,53	18,40	18,27
Бачка Топола, Кула, Врбас, Нови Сад , Рума, Београд , Аранђеловац, Крагујевац, Куманово, Кавадарци, Ђевђелија	19,08	18,55	18,42	18,29
Сомбор , Бачка Паланка, Срем. Митровица, Богатић, Шабац , Ваљево, Чачак, Краљево, Косовска Митровица, Приштина , Скопље , Велес	19,10	18,57	18,44	18,31
Бели Манастир, Осијек , Винковци, Бијељина , Лозница, Ужице, Нови Пазар, Призрен, Тетово, Прилеп	19,12	18,59	18,46	18,33
Тузла, Беране, Пећ, Таковица, Битољ	19,14	19,01	18,48	18,35
Вировитица, Подр. Слатина, Слав. Пожега, Сл. Брод, Дервента , Добој, Пљевља, Колашин	19,16	19,03	18,50	18,37
Мурска Собота, Чаковец, Вараждин , Копривница, Бјеловар, Дарувар, Бос. Градишка, Нова Градишка, Зеница, Сарајево , Фоча, Подгорица	19,18	19,05	18,52	18,39
Марибор , Ормож, Птуј , Бања Лука , Билећа, Бар, Улцињ	19,20	19,07	18,54	18,41
Словењ Градец, Цеље , Крапина, Загреб , Сисак, Приједор, Јајце, Мостар , Требиње, Дубровник, Зеленика	19,22	19,09	18,56	18,43
Дравоград, Межица, Рогашка Слатина, Зидани Мост, Карловац, Дрвар, Ливно, Метковић, Пељешац, Мљет	19,24	19,11	18,58	18,45
Крањ, Љубљана , Слуњ, Бихаћ, Книн, Сплит , Брач, Хвар, Корчула	19,26	19,13	19,00	18,47
Крањска Гора, Јесенице, Постојна, Цриквеница, Госпић , Шибеник, Биоград на мору	19,28	19,15	19,02	18,49
Горица, Ријека , Крк, Црес, Раб, Задар, Паг, Дуги Оток, Вис	19,30	19,17	19,04	18,51
Копер, Лошињ	19,32	19,19	19,06	18,53
Ровињ, Пула	19,34	19,21	19,08	18,55